แนวการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
เกี่ยวกับคำให้การผู้ต้องหาและพยานเด็กในคดีอาญา
กรณีศึกษา : คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
ที่ สค ๘๑/๒๕๖๕ และที่ สค ๘๒/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕

ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นกฎหมายที่รองรับสิทธิได้รู้ (Right to Know) ของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐ หรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน และการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลของประชาชนอันพึงมีตามรัฐธรรมนูญ โดยกลไกสำคัญตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ประการหนึ่งที่ให้การคุ้มครองแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายแก่ประชาชนในการใช้สิทธิได้รู้ดังกล่าว คือ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่าง ๆ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามสาขาความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของข้อมูลข่าวสารของราชการ เช่น ความมั่นคงของประเทศ เศรษฐกิจและการคลังของประเทศ หรือการบังคับใช้กฎหมาย ตามข้อเสนอของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ให้มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กล่าวคือ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ คำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสียตามมาตรา ๑๗ และคำสั่งไม่แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน ซึ่งในครั้งล่าสุดคณะรัฐมนตรี ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๓ ได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และนายกรัฐมนตรีได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ รวม ๕ คณะ รวมถึงคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ที่ปัจจุบันได้มีการจัดแบ่งออกเป็น ๔ องค์คณะด้วย

สำหรับบทความที่ผู้เขียน[๑] ขอนำเสนอในที่นี้ เป็นกรณีการศึกษาแนวการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนในคดีอาญา โดยเฉพาะข้อมูลข่าวสารในส่วนคำให้การผู้ต้องหาและพยานที่เป็นเด็กและเยาวชนในคดีอาญา รวมทั้งคำให้การพยานที่เป็นผู้ปกครองของผู้ต้องหาและพยานที่เป็นเด็กและเยาวชนในคดีอาญาดังกล่าว ที่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ได้มีคำวินิจฉัย ที่ สค ๘๑/๒๕๖๕ และที่ สค ๘๒/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕[๒] เมื่อไม่นานมานี้ ถือว่าเป็นคำวินิจฉัยสำคัญในรอบปีที่มีความโดดเด่นอย่างมีนัยสำคัญและอาจมีผลกระทบต่อสังคมโดยรวม เพราะการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยส่วนใหญ่มักจะมีประเด็นที่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้เคยพิจารณาและมีคำวินิจฉัยมาก่อนแล้ว ดังเช่นประเด็นการพิจารณาวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผย

---

[๑] ผู้เขียน : นางกฤตยา จันทรเกษ ตำแหน่งนิติกรชำนาญการพิเศษ
สังกัดส่วนงานวินิจฉัยอุทธรณ์ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

[๒] สืบค้นคำวินิจฉัย ที่ สค ๘๑/๒๕๖๕ และที่ สค ๘๒/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕ ฉบับเต็ม ได้ที่เว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ http://www.oic.go.th (มุมกฎหมาย)

คำให้การผู้ต้องหา (ที่มิใช่เด็กและเยาวชน) ในคดีอาญา ข้อหาฐานความผิดเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ซึ่งคดีนี้พนักงานสอบสวนมีความเห็นสั่งฟ้องผู้ต้องหา แต่พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหา โดยวินิจฉัยว่า การเปิดเผยคำให้การผู้ต้องหาไม่ก่อให้เกิดความเสียหายในทางคดีซึ่งยุติแล้ว หรือทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ผู้อุทธรณ์เป็นผู้กล่าวหา และคำให้การผู้ต้องหาเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีผลกระทบต่อผู้อุทธรณ์โดยตรง อีกทั้งการเปิดเผยจะเป็นการเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ เมื่อไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใดตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงวินิจฉัยให้เปิดเผยคำให้การผู้ต้องหาให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์ (คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๕๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒[๓])

อย่างไรก็ดี การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ทั้งสองเรื่องของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ดังจะได้กล่าวถึงในลำดับถัดไป มีประเด็นการพิจารณาวินิจฉัยแตกต่างไปจากคำวินิจฉัยที่ผ่านมาข้างต้น โดยเฉพาะในประเด็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนคำให้การผู้ต้องหาและพยานที่เป็นเด็กและเยาวชนในคดีอาญา ในชั้นพนักงานสอบสวน เนื่องจากมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับหลักเกณฑ์หรือมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน ทั้งในระดับประเทศ และในระดับนานาอารยะประเทศ อาทิ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ และกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติ ว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่คดีเด็กและเยาวชน (United Nations Standard Minimum Rules for the Administration of Juvenile Justice) หรือกฎแห่งกรุงปักกิ่ง (The Beijing Rules) ที่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย นำมาใช้ประกอบการพิจารณาและมีคำวินิจฉัยในครั้งนี้ ซึ่งหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจนำแนวการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวไปใช้เทียบเคียงเพื่อประกอบเป็นแนวการพิจารณาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะทำนองเดียวกันนี้ต่อไปได้ แต่ทั้งนี้ ผลการวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในแต่ละเรื่องอุทธรณ์อาจมีความแตกต่างกันในผลได้โดยขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นแต่ละกรณี ๆ ด้วย

ในการศึกษาแนวการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนคำให้การของผู้ต้องหาและพยานที่เป็นเด็กและเยาวชนในคดีอาญาข้างต้น นอกจากผู้เขียนจะได้ศึกษาตรวจสอบ และวิเคราะห์รายละเอียดข้อเท็จจริง รวมถึงความเป็นมาของเรื่องอุทธรณ์โดยสรุป ข้อกฎหมาย ข้อพิจารณา และมติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการ

---

[๓] สืบค้นคำวินิจฉัย ที่ สค ๑๕๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ฉบับเต็ม ได้ที่เว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ http://www.oic.go.th (มุมกฎหมาย)

แผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย แล้ว ยังได้มีการศึกษา ตรวจสอบ และวิเคราะห์ถึงหลักกฎหมายตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ รวมทั้งหลักกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ที่นำมาใช้ในการพิจารณาและมีคำวินิจฉัยอีกด้วย

ก่อนอื่นจะขอกล่าวถึงสรุปขั้นตอนการใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสาร การพิจารณามีคำสั่งเปิดเผยหรือไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ การใช้สิทธิอุทธรณ์ และการพิจารณาและมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ตั้งแต่ลำดับขั้นตอนแรก จนถึงลำดับขั้นตอนสุดท้ายในการใช้สิทธิได้รู้ของประชาชนตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อความชัดเจนพอเป็นสังเขป รายละเอียดปรากฏตามตารางด้านล่างดังนี้

ตารางขั้นตอนการใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารและสิทธิอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ลำดับขั้นตอน	ข้อควรปฏิบัติ	ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
๑. ประชาชนยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารต่อหน่วยงานที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสาร	คำขอข้อมูลข่าวสารควรทำเป็นหนังสือ โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (๑) ชื่อ-สกุล ที่อยู่ และหมายเลขโทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้ (๒) ระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่เข้าใจได้ตามควร (๓) ระบุเหตุผลของการที่จะนำข้อมูลข่าวสารไปใช้ (หากประสงค์จะระบุ)	มาตรา ๑๑
๒. หน่วยงานผู้รับคำขอพิจารณามีคำสั่งให้เปิดเผย หรือมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร 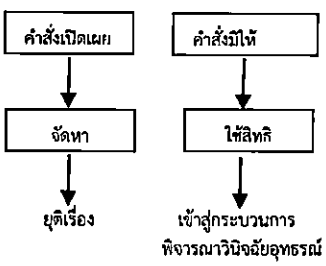 	กรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธการเปิดเผย (๑) คำสั่งมิให้เปิดเผยที่กระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย ต้องใช้ดุลพินิจตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด (๒) ข้อมูลข่าวสารที่มีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ต้องมีลักษณะตามที่กฎหมายกำหนด (๓) คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ต้องระบุไว้ด้วยว่าเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใด และเพราะเหตุใด (๔) คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารต้องแจ้งสิทธิและระยะเวลาอุทธรณ์ตามที่กฎหมายกำหนด	มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕
๓. ประชาชนยื่นคำอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	ประชาชนสามารถยื่นคำอุทธรณ์ได้ ๓ กรณี ดังนี้ (๑) หน่วยงานมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (๒) หน่วยงานมีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (๓) หน่วยงานมีคำสั่งไม่แก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล คำอุทธรณ์อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังนี้ (๑) ชื่อ-สกุลของผู้อุทธรณ์ ซึ่งเป็นบุคคลเดียวกับผู้ขอข้อมูลข่าวสาร (๒) ขอใช้สิทธิอุทธรณ์ในกรณีใด และอุทธรณ์ข้อมูลข่าวสารรายการใด	มาตรา ๑๘ มาตรา ๓๗

ลำดับขั้นตอน	ข้อควรปฏิบัติ	ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
	(๓) เหตุผลที่ต้องการใช้ข้อมูลข่าวสาร หรือ ผลกระทบ หากไม่ได้ข้อมูลข่าวสารนั้น (๔) แนบเอกสารประกอบการพิจารณา ได้แก่ คำขอข้อมูลข่าวสาร และคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ	
๔. คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ พิจารณาส่งคำอุทธรณ์ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาที่เหมาะสม	(๑) คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการรับคำอุทธรณ์แล้วพิจารณาว่า เป็นอุทธรณ์โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ (๒) หากเห็นว่าเป็นเรื่องอุทธรณ์ตามกฎหมาย ให้ส่งคำอุทธรณ์ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน อนึ่ง คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาส่งเรื่องอุทธรณ์เพื่อทำหน้าที่แทน	มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง
๕. คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาที่รับผิดชอบ ดำเนินการพิจารณาและมีคำวินิจฉัย	(๑) คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาที่รับผิดชอบ ดำเนินกระบวนการพิจารณาวินิจฉัยตามระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่าด้วย อำนาจหน้าที่ วิธีพิจารณาและองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. ๒๕๔๒ (๒) คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร มีคำวินิจฉัย และแจ้งผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ (๓) หน่วยงานที่รับผิดชอบต้องปฏิบัติคำวินิจฉัย ภายใน ๗ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลคำวินิจฉัย โดยเคร่งครัด ตามนัยติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒	มาตรา ๓๘ และระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่าด้วยอำนาจหน้าที่ วิธีพิจารณาและองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. ๒๕๔๒

สำหรับการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เรื่องที่ ๑ (คำวินิจฉัย ที่ สค ๘๑/๒๕๖๕) และอุทธรณ์เรื่องที่ ๒ (คำวินิจฉัย ที่ สค ๘๒/๒๕๖๕) ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ที่ได้มีการนำมาเป็นกรณีศึกษาในครั้งนี้ มีแนวการพิจารณาตามประเด็นหลักดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ ๑ : การใช้สิทธิอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ครบองค์ประกอบสิทธิอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่

หลักกฎหมาย :

๑. ในหลักการใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสาร ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้นอกจากข้อมูลข่าวสารของราชการที่ลงพิมพ์ในราชกิจจา-นุเบกษาแล้ว หรือที่จัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้แล้ว หรือที่มีการจัดให้ประชาชนได้ค้นคว้าตามมาตรา ๒๖ แล้ว ถ้าบุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการและคำขอของผู้นั้นระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามควร ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร เว้นแต่ผู้นั้นขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ดังนั้น ในหลักการบุคคลใดไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องในข้อมูลข่าวสารหรือไม่ ย่อมมีสิทธิได้รู้ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าเข้าตรวจดู ขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารได้ ภายใต้หลักการที่ว่า ข้อมูลข่าวสารของราชการ “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” เนื่องจากสิทธิได้รู้นี้เป็นองค์ประกอบสำคัญในกระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงเป็นสิทธิของประชาชนคนไทยโดยเฉพาะ ส่วนคนต่างด้าวไม่มีสิทธิได้รู้เช่นเดียวกับประชาชนคนไทย แต่อย่างไรก็ดี พระราชบัญญัติฉบับนี้ก็เปิดโอกาสให้คนต่างด้าวบางสถานะเท่านั้นสามารถใช้สิทธิได้รู้เพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อการปกป้องสิทธิของตนไว้ ดังนั้น เมื่อผู้ขอข้อมูลข่าวสาร อยู่ในฐานะผู้ทรงสิทธิ ได้มายื่นคำขอข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ต่อหน่วยงานของรัฐตามนัยมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แล้ว หน่วยงานของรัฐผู้รับคำขอจะพิจารณายกคำขอข้อมูลข่าวสารนั้นไม่ได้

ในทางปฏิบัติ การใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารต่อหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นั้น ประชาชนมีสิทธิยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารของราชการที่ไม่ใช่ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องนำลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา ๗ หรือที่มีการจัดให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ หรือที่มีการจัดให้ประชาชนได้ค้นคว้าตามมาตรา ๒๖ โดยคำขอดังกล่าวควรระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามควร เช่น ขอเอกสาร ขอสำนวน หรือระบุรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลที่ขอให้พอเข้าใจได้ รวมทั้งระบุวิธีการที่ต้องการได้ข้อมูล เช่น ขอตรวจดู ขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของเอกสาร ตลอดจนระบุเหตุผลที่ต้องการขอเอกสาร แม้กฎหมายจะมิได้กำหนดให้ต้องระบุเหตุผลในการขอข้อมูลข่าวสาร แต่การระบุเหตุผลไว้ก็จะเป็นประโยชน์ในกรณีที่เจ้าหน้าที่จะได้นำไปประกอบการใช้ดุลพินิจในกรณีที่อาจจำเป็นต้องใช้ดุลพินิจชั่งน้ำหนักระหว่างประโยชน์ของราชการกับประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องว่า สมควรจะให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ขอนั้นหรือไม่ หากเป็นกรณีที่ข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่ขอดังกล่าวมีอยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐแล้ว หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบมีหน้าที่ต้องจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร เว้นแต่ผู้นั้นขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

๒. ส่วนหลักการใช้สิทธิอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๘ บัญญัติให้ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารใดตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ หรือมีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสียตามมาตรา ๑๗ ผู้นั้นอาจอุทธรณ์ต่อ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในกำหนดระยะเวลาตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ดังนั้น พระราชบัญญัติฉบับนี้จึงให้สิทธิแก่ประชาชนในการใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวเนื่องกับการใช้สิทธิได้รู้ของตนไว้ รวม ๓ กรณี ดังนี้

(๑) สิทธิอุทธรณ์กรณีที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

(๒) สิทธิอุทธรณ์กรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่รับฟังคำคัดค้านมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

(๓) สิทธิอุทธรณ์กรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่ไม่ถูกต้องของเจ้าของข้อมูลตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๓. สำหรับองค์ประกอบของการใช้สิทธิอุทธรณ์ กรณีที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นั้น มี ๓ ประการ ดังนี้

(๑) ประชาชน (ผู้ทรงสิทธิ) ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารต่อหน่วยงานของรัฐ และ

(๒) หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งปฏิเสธคำขอข้อมูลข่าวสารของประชาชนทั้งหมดหรือบางส่วน และ

(๓) ประชาชน (ผู้ทรงสิทธิ) ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งโดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

เมื่อได้มีการยื่นขอข้อมูลข่าวสารดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น หน่วยงานของรัฐจะต้องพิจารณาเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เว้นแต่เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยมิได้ หรือเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ ที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ระบุไว้ใน (๑) – (๗) ดังต่อไปนี้ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน

(๑) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และความมั่นคงในทางเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ

(๒) การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการฟ้องคดี การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม

(๓) ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด แต่ทั้งนี้ ไม่รวมถึงรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการทำความเห็นหรือคำแนะนำภายในดังกล่าว

(๔) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

(๕) รายงานการแพทย์หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

(๖) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น

(๗) กรณีอื่นตามที่กำหนดให้พระราชกฤษฎีกา

และในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ หน่วยงานของรัฐจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ แต่ต้องระบุไว้ด้วยว่า ที่เปิดเผยไม่ได้เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใด และเพราะเหตุใด และให้ถือว่าการมีคำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นดุลพินิจโดยเฉพาะของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามลำดับสายการบังคับบัญชา แต่ผู้ขอข้อมูลข่าวสารอาจอุทธรณ์คำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว

หากมีการยื่นอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐแล้ว คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารย่อมมีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งศาลปกครองสูงสุดได้เคยมีคำพิพากษาหรือคำสั่งวางแนวบรรทัดฐานเกี่ยวกับสถานะทางกฎหมายของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งสภาพบังคับของผลคำวินิจฉัยของคณะกรรมการดังกล่าวไว้หลายคราว เช่น คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ในฐานะเจ้าหน้าที่ที่พิจารณาอุทธรณ์[๔] ย่อมมีอำนาจพิจารณาทบทวนคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารซึ่งเป็นคำสั่งทางปกครองของหน่วยงานของรัฐได้ไม่ว่าจะเป็นปัญหาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย หรือความเหมาะสมของการมีคำสั่งทางปกครอง และอาจมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งทางปกครองเดิมหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งนั้นไปในทางใดก็ได้ ตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และตามมาตรา ๓๗ วรรคสอง บัญญัติว่า “คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้เป็นที่สุด และในการมีคำวินิจฉัยจะมีข้อสังเกตเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีใดตามที่เห็นสมควรก็ได้” คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงมีฐานะเป็นคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท[๕] ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ คำวินิจฉัยดังกล่าวเป็นการควบคุมตรวจสอบการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของราชการ โดยองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาอุทธรณ์ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ[๖] เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีคำวินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐรีบดำเนินการภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัย หากเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติตาม โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาโทษทางวินัยทุกกรณี

---

[๔] แนวคำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ คร. ๒๘๘/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๓

[๕] แนวคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๒๑๔๐/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๙

[๖] แนวคำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๖๘๖/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๘

ตามนัยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒[๗] ผลของคำวินิจฉัยจึงย่อมเป็นที่สุดและผูกพันหน่วยงานของรัฐที่จะต้องปฏิบัติตาม หน่วยงานของรัฐจะไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัย โดยจะใช้สิทธิฟ้องคดีคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อศาลปกครองมิได้ แต่ไม่ห้ามผู้อุทธรณ์ที่จะใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง เพื่อขอให้มีคำสั่งหรือคำพิพากษายกเลิกเพิกถอนคำวินิจฉัยดังกล่าว หากไม่เห็นด้วยกับผลคำวินิจฉัย ทั้งนี้ ภายในระยะเวลา ๙๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลคำวินิจฉัยตามมาตรา ๔๙[๘] แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

แนวการพิจารณา : ในคำวินิจฉัยอุทธรณ์เรื่องที่ ๑ (คำวินิจฉัย ที่ สค ๘๑/๒๕๖๕) ในคำวินิจฉัยอุทธรณ์เรื่องที่ ๒ (คำวินิจฉัย ที่ สค ๘๒/๒๕๖๕) จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่ปรากฏมูลกรณีของเรื่องนี้เกิดขึ้นจากผู้ต้องหาทั้งสองรายเป็นเด็กและเยาวชน ขณะเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนแห่งหนึ่ง ได้ไปให้ถ้อยคำพยาน ในฐานะเป็นพยานบุคคล ต่อคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงกรณีการกล่าวหาข้าราชการครูรายหนึ่งที่เป็นผู้สอนผู้ต้องหาทั้งสองรายในโรงเรียนแห่งนั้น มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ต่อมาก็ได้ไปให้ถ้อยคำพยาน ในฐานะเป็นพยานบุคคล ต่อคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา กรณีข้าราชการครูรายดังกล่าวถูกกล่าวหาว่า กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามผลการสืบสวนข้อเท็จจริง เมื่อการดำเนินการทางวินัยเสร็จสิ้น และผู้อุทธรณ์ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย ผู้อุทธรณ์ได้ไปแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์ให้ดำเนินคดีกับผู้ต้องหาที่เป็นเด็กและเยาวชนทั้งสองรายดังกล่าว ในความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงาน ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย ในคดีอาญาที่ ๑๒๙๖/๒๕๖๓ และในคดีอาญาที่ ๑๘๓๓/๒๕๖๓ ตามลำดับ ต่อมาสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ได้แจ้งผลการพิจารณาว่า คดีนี้พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหา และผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์เห็นชอบแล้ว คดีจึงเสร็จสิ้นแล้ว ผู้อุทธรณ์จึงได้มีหนังสือถึงสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนในคดีอาญา จำนวน ๗ รายการ ซึ่งรวมถึงข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ คำให้การผู้กล่าวหา ผู้ต้องหา และพยานทุกปาก ทั้งในชั้นสอบสวน และในชั้นพนักงานอัยการ ทั้งนี้โดยเป็นการใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ต่อมาสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์มีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารบางรายการ บางส่วน โดยระบุเหตุผลประกอบการมีคำสั่ง อันเป็นไปตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ พร้อมแจ้งสิทธิอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับ

---

[๗] มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒ แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๖/ว ๔๐ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๒

[๘] พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒
มาตรา ๔๙ การฟ้องคดีปกครองจะต้องยื่นฟ้องภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือ ควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี หรือนับแต่วันที่พ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด และไม่ได้รับหนังสือชี้แจงจากหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือได้รับแต่เป็นคำชี้แจงที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่มีเหตุผล แล้วแต่กรณี เว้นแต่จะมีบทกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

แจ้งคำสั่ง ต่อมาผู้อุทธรณ์ได้ยื่นคำอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ดังนั้น จึงเป็นกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต้องดำเนินการต่อเรื่องอุทธรณ์ที่ครบองค์ประกอบของการใช้สิทธิอุทธรณ์ตามนัยมาตรา ๑๘ ประกอบมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ต่อไป

ประเด็นที่ ๒ : การพิจารณามีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ เป็นไปอย่างถูกต้อง เหมาะสม และสอดคล้องกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่

<u>หลักกฎหมาย</u> :

๑. การใช้ดุลพินิจในการมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวทางตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งในการใช้ดุลพินิจดังกล่าวนั้น ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ดุลพินิจมีคำสั่งให้เปิดเผยหรือไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ระบุไว้ใน (๑) – (๗) โดยจะต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์ ๓ ประการ ดังต่อไปนี้ ประกอบกัน

(๑) การปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ

(๒) ประโยชน์สาธารณะ และ

(๓) ประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้อง

จึงจะถือว่า เป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมายฉบับนี้ กล่าวคือ เมื่อมีผู้มาขอข้อมูลข่าวสาร หน่วยงานผู้รับคำขอจะต้องพิจารณาว่า หากเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่มีผู้ขอนั้น จะกระทบต่อการปฏิบัติงานตามกฎหมายของหน่วยงานแห่งนั้นหรือไม่ รวมทั้งจะต้องพิจารณาว่า หากเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่มีผู้ขอนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวมหรือไม่ เพียงใด ตลอดจนจะต้องพิจารณาว่า ข้อมูลข่าวสารตามที่มีผู้ขอนี้เป็นสิ่งจำเป็นหรือกระทบต่อเอกชนที่เกี่ยวข้องอย่างไร และมากน้อยเพียงใด การพิจารณาถึงเอกชนที่เกี่ยวข้องในที่นี้ ได้แก่ ผู้ที่ขอข้อมูลและผู้ที่เกี่ยวข้องกับตัวเนื้อหาของข้อมูลข่าวสาร โดยต้องพิจารณาถึงความจำเป็นของผู้ขอว่า ข้อมูลข่าวสารที่ขอนั้นเกี่ยวข้องกับการรักษาสิทธิของผู้ขอมากน้อยเพียงใด การไม่ได้ข้อมูลข่าวสารตามที่ขอนั้นจะกระทบต่อการปกป้องสิทธิของผู้ขอมากน้อยเพียงใด ฯลฯ หากมีน้ำหนักของส่วนได้เสียและความจำเป็นสูงมาก ก็มีน้ำหนักที่จะต้องนำมาพิจารณาประกอบการใช้ดุลพินิจเปิดเผยหรือไม่เปิดเผยในขั้นสุดท้าย นอกจากนี้ ในส่วนของบุคคลที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นบุคคลที่สามการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ขอนั้น อาจกระทบต่อส่วนได้เสียของบุคคลดังกล่าว จึงต้องมีการพิจารณาด้วยเช่นกันว่า บุคคลที่สามจะได้รับผลกระทบมากน้อยเพียงใด จะสามารถป้องกันผลกระทบ โดยการลบปิดข้อมูลบางส่วนได้หรือไม่ และเป็นเรื่องที่กฎหมายให้ความคุ้มครองหรือไม่ ซึ่งหากมีข้อมูลรายละเอียดที่ชัดเจน หน่วยงานผู้รับคำขอก็จะสามารถใช้ดุลพินิจในเรื่องนี้ได้อย่างเหมาะสม เช่น อาจเปิดเผยโดยลบปิดทับชื่อพยาน หรือสิ่งที่ทำให้รู้ตัวบุคคลที่เป็นพยาน[๙] หรือแจ้งให้บุคคลที่สามที่มีประโยชน์ได้เสีย

---

[๙] คู่มือผู้บริหารการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ พิมพ์เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๔๖ (หน้าที่ ๒๐)

เสนอคำคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในระยะเวลาอันสมควร แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

๒. ในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา นั้น หากเป็นกรณีที่มีเด็กและเยาวชนเข้ามาเกี่ยวข้องเป็นผู้ต้องหา เป็นผู้เสียหาย หรือเป็นพยานในคดีอาญา การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวจะดำเนินการอยู่ภายใต้กระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชน (Juvenile Justice) ของประเทศไทย (ซึ่งคำว่า "เด็ก" ในที่นี้ คือ บุคคลอายุไม่เกิน ๑๕ ปีบริบูรณ์ และเยาวชน ในที่นี้ คือ บุคคลอายุเกินกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ แต่ไม่ถึง ๑๘ ปีบริบูรณ์[๑๐]) บนพื้นฐานแนวคิดที่ให้แยกกระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชนออกจากกระบวนการยุติธรรมทางอาญาทั่วไป (Criminal Justice)

สำหรับประเทศไทยนั้น มีการกำหนดหลักเกณฑ์หรือมาตรการทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชนรองรับไว้ ในระดับที่เป็นกฎหมายระหว่างประเทศ เช่น

(๑) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child) เป็นข้อตกลงระหว่างประเทศที่สำคัญเพื่อให้คำมั่นสัญญาว่าจะให้ความคุ้มครองสิทธิเด็ก โดยประเทศไทยได้ลงนามเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ ซึ่งมีหลักการสำคัญ คือ การไม่เลือกปฏิบัติและประโยชน์สูงสุดของเด็ก และมีเนื้อหามุ่งเน้นถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็ก รวม ๔ ประการ ได้แก่ สิทธิในการมีชีวิตและการอยู่รอด สิทธิที่จะได้รับการปกป้องและคุ้มครอง สิทธิที่จะได้รับการพัฒนาทางด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม และสิทธิในการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นของเด็ก

(๒) กฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่คดีเด็กและเยาวชน (United Nations Standard Minimum Rules for the Administration of Juvenile Justice) หรือกฎแห่งกรุงปักกิ่ง (The Beijing Rules) ซึ่งกฎนี้จัดทำสิ่งซึ่งยอมรับกันว่า เป็นหลักปฏิบัติทั่วไปที่ดีในการบริหารงานยุติธรรมเกี่ยวแก่คดีเด็กและเยาวชน คือ เป็นเงื่อนไขขั้นต่ำที่สหประชาชาติยอมรับว่า ไม่ว่าจะอยู่ภายใต้ระบบใด ก็เหมาะสมสำหรับการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กและเยาวชน โดยมีบันทึกเพิ่มเติมถัดจากข้อความของกฎแต่ละข้อ ที่มุ่งประสงค์จะให้ถือเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของกฎนี้ ดังเช่นในกฎข้อ ๘ เรื่องการรักษาความลับ ซึ่งเน้นความสำคัญการคุ้มครองสิทธิส่วนตัวของเด็กและเยาวชน ผู้ซึ่งอาจถูกตราบาป (Label) ได้ง่าย การศึกษาทางอาชญาวิทยาเรื่องกระบวนการตราบาปได้แสดงให้เห็นหลักฐานของความเสียหายในรูปแบบต่าง ๆ อันเกิดจากการระบุอย่างชัดเจนว่า เด็กและเยาวชนเป็นผู้กระทำผิดหรือเป็นอาชญากร นอกจากนี้ กฎข้อ ๘ ยังเน้นความสำคัญการคุ้มครองเด็กและเยาวชน จากความเสียหาย ซึ่งเกิดจากการเผยแพร่ข่าวสารที่เกี่ยวกับคดีในสื่อมวลชน เช่น ชื่อของเด็กและเยาวชนที่ถูกกล่าวหาหรือถูกลงโทษ ผลประโยชน์ของเด็กและเยาวชนควรได้รับการคุ้มครองและรักษาไว้อย่างน้อยที่สุดในแง่ของหลักการ[๑๑]

และในระดับที่เป็นกฎหมายภายใน เช่น พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ รวมทั้งกฎระเบียบปฏิบัติภายในหน่วยงานของรัฐ

---

[๑๐] พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๔

กรณีของพนักงานอัยการ ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้ที่ปฏิบัติงานอยู่ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชน นั้น นอกจากจะมีกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ ได้แก่ พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ บัญญัติให้พนักงานอัยการมีอิสระในการพิจารณาสั่งคดีและปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย โดยสุจริต เที่ยงธรรม และปราศจากอคติแล้ว ยังมีระเบียบปฏิบัติภายในสำนักงานอัยการสูงสุด ได้แก่ ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๘๖ กำหนดปรัชญาและเจตนารมณ์ในการดำเนินคดีเด็กและเยาวชน ให้พนักงานอัยการคำนึงถึงการคุ้มครองสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ การแสวงหามาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลแห่งสหประชาชาติ เช่น อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child) และกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่คดีเด็กและเยาวชน (United Nations Standard Minimum Rules for the Administration of Juvenile Justice) ฯลฯ และเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อเด็กและเยาวชนเป็นสิ่งที่พนักงานอัยการพึงกระทำ กรณีจึงอาจกล่าวได้ว่า ในกระบวนยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชน พนักงานอัยการจะต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายโดยคำนึงถึงกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน และพันธกรณีตามอนุสัญญาหรือตามเกณฑ์มาตรฐานสากลแห่งสหประชาชาติ อันจะเป็นประโยชน์ต่อสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญด้วย

๓. แนวคิดหลักของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประการหนึ่ง คือ การให้ประชาชนมีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการเกี่ยวกับการดำเนินงานต่างๆ ของรัฐ โดยนำข้อมูลข่าวสารที่ได้รับนั้นมาใช้ปกป้องสิทธิของตน นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยตรงแล้ว ยังเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมหรือประโยชน์สาธารณะโดยอ้อมด้วย กล่าวคือ ประชาชนสามารถตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานของรัฐได้ สามารถสร้างความโปร่งใสในการทำงานของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะกรณีกระบวนการพิจารณาคดีอาญาในชั้นพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีแล้ว นอกจากผู้อุทธรณ์มีสิทธิจะได้รับข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ สรุปพยานหลักฐานพร้อมความเห็นของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการในการสั่งคดี ตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๖ วรรคสอง[๑๒] บัญญัติซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะแล้ว ผู้อุทธรณ์ก็ยังมีสิทธิที่จะได้รับข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อีกด้วย แต่การที่จะให้ผู้อุทธรณ์ได้รับข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ แค่ไหน เพียงใด นั้น ขึ้นอยู่กับการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะมีลักษณะเป็นกระบวนการวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย ทั้งข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และข้อกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

---

[๑๒] ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
มาตรา ๑๔๖ วรรคสอง เมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องแล้ว ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา หรือผู้มีส่วนได้เสีย มีสิทธิร้องขอต่อพนักงานอัยการ เพื่อขอทราบสรุปพยานหลักฐานพร้อมความเห็นของพนักงานสอบสวน และพนักงานอัยการในการสั่งคดี ทั้งนี้ ภายในกำหนดอายุความฟ้องร้อง

อันจำเป็นต้องนำมาประกอบการพิจารณา และผลดีผลเสียก่อนการมีคำสั่งเปิดเผยหรือไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

๔. นอกจากนี้ กรณีที่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนในคดีอาญารายการใดมีข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือข้อมูลข่าวสารในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล ปรากฏรวมอยู่ด้วย นั้น ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ ได้บัญญัติบทนิยามคำว่า "ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล" หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อของผู้นั้นหรือมีเลขหมายรหัส หรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แผ่นบันทึกลักษณะเสียงของคน หรือรูปถ่าย และให้หมายความรวมถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย หากมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลออกไป วิญญูชนโดยทั่วไป (ซึ่งในที่นี้คือ บุคคลผู้รู้รับผิดชอบตามปรกติ หรือ reasonable person หรือ ordinary prudence) สามารถเข้าใจได้ว่า จะเป็นการละเมิดหรือกระทบถึงสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง ความเป็นอยู่ส่วนตัวของเจ้าของข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนั้นได้[๓๓] ดังนั้น ในหลักการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลโดยเจ้าของข้อมูลข่าวสารไม่ได้ให้ความยินยอมเป็นหนังสือก่อนหรือในขณะนั้นจะกระทำมิได้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามข้อยกเว้นที่กฎหมายบัญญัติ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลโดยไม่มีคำยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูล จึงต้องถือว่าเป็นการละเมิดหรือรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

เนื่องจากมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรก็ได้ ดังนั้น หากเป็นกรณีข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่ร้องขอมีข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือข้อมูลข่าวสารในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ปรากฏรวมอยู่ด้วย เช่น ชื่อ นามสกุล วันเดือนปีเกิด อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา อาชีพ ที่อยู่ ชื่อบิดาและมารดา สถานภาพครอบครัว หมายเลขประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ข้อมูลทะเบียนราษฎร หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ หรือลายมือชื่อของพยาน รวมทั้งข้อความที่อาจทำให้ทราบได้ว่า พยานดังกล่าวเป็นบุคคลใด เจ้าหน้าที่ของรัฐก็จะต้องใช้ดุลพินิจทำการลบปกปิดไว้ ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว

นอกจากนี้ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใดก็ได้ ดังนั้น หากข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นบันทึกถ้อยคำพยานที่พยานได้ให้ถ้อยคำอันเป็นการบอกเล่าข้อเท็จจริงที่ตนได้รู้ได้เห็นหรือเกี่ยวข้องด้วย หรือเป็นการให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลอื่นตามที่มีข้อกล่าวหา อันเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการของบุคคลอื่นนั้น การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของถ้อยคำพยานย่อมไม่เป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลเกินสมควร แต่การเปิดเผยชื่อพยาน และข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

---

[๓๓] เอกสารประกอบการสัมนาทางวิชาการ "๑๓ ปีแห่งสิทธิได้รู้ : เหลียวดูคำวินิจฉัย" (หน้าที่ ๘)

ของพยาน อาจจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อพยานดังกล่าว หรืออาจทำให้ต่อไปจะไม่มีผู้ใดกล้าเป็นพยานให้ข้อมูลกับทางราชการ รวมทั้งข้อความที่อาจทำให้รู้ถึงตัวพยานผู้ให้ถ้อยคำไว้เพื่อเป็นการคุ้มครองพยานดังกล่าว เจ้าหน้าที่ก็จะต้องใช้ดุลพินิจทำการลบปกปิดชื่อพยาน และข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของพยานผู้ให้ถ้อยคำ ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว

แนวการพิจารณา : ในคำวินิจฉัยอุทธรณ์ทั้งสองเรื่อง (คำวินิจฉัย ที่ สค ๘๑/๒๕๖๕ และที่ สค ๘๒/๒๕๖๕) ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ ได้บัญญัติบทนิยามคำว่า “ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ ที่ผู้อุทธรณ์มีความประสงค์ร้องขอ ได้แก่ คำให้การผู้กล่าวหา ผู้ต้องหา และพยานทุกปาก ทั้งในชั้นพนักงานสอบสวน และในชั้นพนักงานอัยการ เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการตามนัยบทนิยามคำว่า “ข้อมูลข่าวสารของราชการ” ในข้อ ๔ แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏ สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์มีเฉพาะคำให้การผู้กล่าวหา ผู้ต้องหา และพยานทุกปาก ในชั้นพนักงานสอบสวน อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแล ส่วนคำให้การของผู้ต้องหา และพยานทุกปาก ในชั้นพนักงานอัยการ นั้น สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ชี้แจงว่า ไม่มีข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากพนักงานอัยการมีความเห็นสั่งไม่ฟ้องทั้งสองคดี ไม่ใช่กรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จึงไม่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จะพิจารณา หากผู้อุทธรณ์ไม่เชื่อว่าเป็นความจริงอาจใช้สิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อขอให้ตรวจสอบความมีอยู่จริงของข้อมูลข่าวสารต่อไปได้ตามมาตรา ๑๓ ประกอบมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ สำหรับคำให้การผู้กล่าวหา ในชั้นพนักงานสอบสวน นั้น สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ชี้แจงว่า สามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ ก็ไม่ใช่กรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จึงไม่มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้ ดังนั้น จึงคงเหลืออยู่แต่เพียงข้อมูลข่าวสารในส่วนคำให้การผู้ต้องหาและพยานที่เป็นเด็กและเยาวชน และคำให้การพยานที่เป็นผู้ปกครองของผู้ต้องหาและพยานที่เป็นเด็กและเยาวชน ในชั้นสอบสวน ที่จะต้องพิจารณาต่อไปว่า ควรเปิดเผยหรือไม่ ซึ่งแยกแนวการพิจารณาได้ดังนี้

๑. คำให้การผู้ต้องหาและพยานที่เป็นเด็กและเยาวชน ในชั้นพนักงานสอบสวน

ในชั้นการพิจารณามีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ นั้น ในคำวินิจฉัยอุทธรณ์เรื่องที่ ๑ (คำวินิจฉัย ที่ สค ๘๑/๒๕๖๕) จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่ปรากฏ เมื่อได้รับคำขอข้อมูลข่าวสารของผู้อุทธรณ์แล้ว สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ได้พิจารณามีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนคำให้การผู้ต้องหาและพยานที่เป็นเด็กและเยาวชน ในชั้นพนักงานสอบสวน โดยให้เหตุผลสรุปความได้ว่า คำให้การของบุคคลดังกล่าวมีรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ที่อยู่ วันเดือนปีเกิด เลขประจำตัวประชาชน ชื่อบิดามารดา สถานที่ศึกษาเล่าเรียน และรายละเอียดที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เป็นเรื่องส่วนตัวของพยานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคล

โดยไม่สมควร และยังอาจเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของบุคคลผู้ให้การและบุคคลอื่นที่พยานให้การพาดพิง นอกจากนี้ บุคคลดังกล่าวเป็นเยาวชน ซึ่งจะต้องเคารพต่อสิทธิส่วนตัวของเด็กและเยาวชน เพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหาย หรือจากการตราบาป และอาจทำให้สามารถรู้ตัวผู้กระทำผิดและผู้เกี่ยวข้องที่เป็นเด็กและเยาวชน ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) (๔) และ (๕)[๑๔] ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๘๖[๑๕] และกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติ ว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่คดีเด็กและเยาวชน (United Nations Standard Minimum Rules for the Administration of Juvenile Justice) ข้อ ๘.๑ และข้อ ๘.๒[๑๖] คำสั่งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นการที่หน่วยงานของรัฐระบุเหตุผลแห่งการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารไว้ด้วยแล้วว่า ที่เปิดเผยไม่ได้เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใดและเพราะเหตุใด ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นอกจากนี้ สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ยังได้มีคำชี้แจงยืนยันเหตุผลแห่งการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเช่นเดียวกับในชั้นการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์

---

[๑๔] พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

มาตรา ๑๕ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน

(๒) การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการฟ้องคดี การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม

(๔) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

(๕) รายงานการแพทย์หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

[๑๕] ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓

ข้อ ๑๘๖ ปรัชญาและเจตนารมณ์ในการดำเนินคดี

การดำเนินคดีที่เด็กหรือเยาวชนมีส่วนเกี่ยวข้อง ให้พนักงานอัยการคำนึงถึงการคุ้มครองสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ การแสวงหามาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลแห่งสหประชาชาติ เช่น อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก กฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่คดีเด็กและเยาวชน ยุทธศาสตร์ต้นแบบและมาตรการเชิงปฏิบัติในการขจัดความรุนแรงต่อเด็กในด้านป้องกันอาชญากรรมและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เป็นต้น และเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อเด็กและเยาวชนเป็นสิ่งที่พนักงานอัยการพึงกระทำ

การพิจารณาใช้ดุลพินิจของพนักงานอัยการเพื่อนำเด็กหรือเยาวชนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญาหรือเข้าสู่การพิจารณาของศาลต้องเป็นไปอย่างรอบคอบ เหมาะสม เพื่อการบำบัด แก้ไข และฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนแต่ละราย โดยไม่คำนึงถึงการลงโทษและจะนำมาใช้เป็นวิธีการสุดท้ายเมื่อไม่สามารถดำเนินการแก้ไขได้ด้วยวิธีการอื่น นอกจากนี้การพิจารณาใช้ดุลพินิจดังกล่าวต้องสอดคล้องกับข้อเท็จจริงของเด็กหรือเยาวชนแต่ละราย เพื่อเป็นหลักประกันว่าการดำเนินคดีดังกล่าวเหมาะสมกับพฤติการณ์แห่งคดี รวมทั้งต้องคำนึงถึงวิธีการแก้ไขที่เด็กหรือเยาวชนแต่ละรายจะพึงได้รับ

[๑๖] กฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติ ว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่คดีเด็กและเยาวชน

ข้อ ๘.๑ ในทุกขั้นตอน จะต้องเคารพสิทธิส่วนตัวของเด็กและเยาวชน เพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหายที่จะเกิดแก่เด็กและเยาวชน อันเนื่องจากการเผยแพร่ข่าวอย่างไม่ถูกต้อง หรือจากกระบวนการตราบาป

ข้อ ๘.๒ ตามหลักการจะต้องไม่เผยแพร่ข่าวสารที่อาจทำให้สามารถรู้ตัวผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กและเยาวชน

ส่วนในคำวินิจฉัยอุทธรณ์เรื่องที่ ๒ (คำวินิจฉัย ที่ สค ๘๒/๒๕๖๕) จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่ปรากฏ เมื่อได้รับคำขอข้อมูลข่าวสารของผู้อุทธรณ์แล้ว สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ก็ได้พิจารณามีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนคำให้การผู้ต้องหาและมีความเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของบุคคลผู้ให้การ และบุคคลอื่นที่พยานให้การพาดพิง อีกทั้งยังเป็นข้อมูลข่าวสารที่อาจกระทบต่อสวัสดิภาพและอนาคตของเยาวชน ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) (๔) และ (๕) ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๘๖ และกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่เด็กและเยาวชน (United Nations Standard Minimum Rules for the Administration of Juvenile Justice) ข้อ ๘.๑ และข้อ ๘.๒ คำสั่งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นการที่หน่วยงานของรัฐระบุเหตุผลแห่งการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารไว้ด้วยแล้วว่าที่เปิดเผยไม่ได้เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใดและเพราะเหตุใด ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นอกจากนี้ สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ยังได้มีคำชี้แจงยืนยันเหตุผลแห่งการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเช่นเดียวกับในชั้นการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์ ในลักษณะทำนองเดียวกันกับในคำวินิจฉัยอุทธรณ์เรื่องที่ ๑ (คำวินิจฉัย ที่ สค ๘๑/๒๕๖๕)

ในชั้นการพิจารณาและมีคำวินิจฉัยทั้งสองเรื่อง คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย มีความเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของฝ่ายเลขานุการฯ ซึ่งวินิจฉัยว่า “ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ ในส่วนเอกสารคำให้การผู้ต้องหา และคำให้การพยานบุคคล ที่เป็นเด็กและเยาวชน ในชั้นพนักงานสอบสวน เป็นข้อมูลที่ผู้ต้องหาและพยานบุคคลดังกล่าว ได้ให้การต่อพนักงานสอบสวนตามข้อเท็จจริงที่ตนได้ประสบพบเห็นหรือได้เข้าไปมีส่วนรับรู้รับทราบอย่างหนึ่งอย่างใดในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอันเกี่ยวเนื่องกับพฤติการณ์ในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูรายหนึ่งในโรงเรียน ...”

<u>แนวการพิจารณา</u> : ได้มีการนำเอกสารคำให้การผู้ต้องหาและพยานที่เป็นเด็กและเยาวชนมาพิจารณาในเชิงลึกเพื่อตรวจสอบเกี่ยวกับรายละเอียดเนื้อหาสาระของคำให้การที่ผู้ต้องหาและพยานดังกล่าวได้ให้การไว้ ตั้งแต่ในชั้นการให้ถ้อยคำ ในฐานะพยาน ต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง คณะกรรมการสอบสวนวินัย จนถึงพนักงานสอบสวน ว่า มีข้อมูลข้อเท็จจริงอย่างไรมีข้อความพาดพิงหรือส่งผลกระทบต่อบุคคลใดหรือไม่ อย่างไร ในส่วนคำให้การของผู้ต้องหานั้น พนักงานสอบสวนได้แจ้งสิทธิแก่ผู้ต้องหาว่า ผู้ต้องหาย่อมมีสิทธิจะให้การหรือไม่ให้การอย่างไรก็ได้ หากให้การ คำให้การดังกล่าวอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่ปรากฏ ผู้ต้องหาทั้งสองรายได้เลือกที่จะให้การต่อพนักงานสอบสวน โดยมีรายละเอียดเนื้อหาสาระเกี่ยวกับข้อมูลข้อเท็จจริงในเรื่องที่ผู้ต้องหาได้ประสบพบเห็นหรือได้เข้าไปมีส่วนรับรู้รับทราบอย่างหนึ่งอย่างใดในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอันเกี่ยวเนื่องกับพฤติการณ์ในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูรายหนึ่งในโรงเรียน ในขณะเดียวกันพยานที่เป็นเด็กและเยาวชนก็ได้ให้การต่อพนักงานสอบสวน ในลักษณะทำนองเดียวกันกับผู้ต้องหาทั้งสองราย ซึ่งไม่ใช่เป็นข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวด้วยเรื่องส่วนตัวของผู้ต้องหาและพยานโดยแท้

จึงไม่มีลักษณะเป็นข้อมูลข่าวสารในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคลของผู้ต้องหาและพยาน ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

ครั้นเมื่อคำวินิจฉัยอุทธรณ์ทั้งสองเรื่องมีต่อไปว่า "... เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า พนักงานอัยการจังหวัดคดีเด็กและเยาวชนครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์มีคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหา ในความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงาน ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๗ และผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์เห็นชอบแล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารย่อมไม่อาจทำให้การพิจารณาสั่งคดีตามกฎหมายของพนักงานอัยการที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ผู้อุทธรณ์เป็นกล่าวหา จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียในข้อมูลข่าวสาร สมควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้ในการปกป้องสิทธิและตรวจสอบว่า การพิจารณาทำความเห็นสั่งไม่ฟ้องคดีของพนักงานอัยการจังหวัดคดีเด็กและเยาวชนครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ อีกทั้งการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใส และตรวจสอบได้ของสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ ..."

<u>แนวการพิจารณา</u> : เมื่อกระบวนการพิจารณาคดีอาญาในชั้นพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีผู้ต้องหาเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนคำให้การผู้ต้องหาและพยาน ในชั้นพนักงานสอบสวน ย่อมไม่ก่อให้เกิดความเสียหายในทางคดีหรือทำให้การบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานของรัฐเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ผู้อุทธรณ์เป็นผู้กล่าวหา ย่อมได้รับผลกระทบจากการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีของพนักงานอัยการ ผู้อุทธรณ์จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสีย สมควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร เพื่อใช้ปกป้องสิทธิหรือประโยชน์ของตน และตรวจสอบว่า การพิจารณามีคำสั่งไม่ฟ้องคดีของพนักงานอัยการได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ อีกทั้งการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสและตรวจสอบได้ของหน่วยงานของรัฐ เพื่อนำไปพิสูจน์ยืนยันให้ผู้อุทธรณ์หายสิ้นข้อเคลือบแคลงสงสัยในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอัยการต่อไปได้ จึงสมควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้ให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

แต่เมื่อในคำวินิจฉัยอุทธรณ์เรื่องที่ ๑ (คำวินิจฉัย ที่ สค ๘๑/๒๕๖๕) มีต่อไปอีกว่า "... แต่อย่างไรก็ดี สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ได้ชี้แจงประการหนึ่งด้วยว่า ผู้ต้องหา รวมถึงพยานบุคคล ที่เป็นเด็กและเยาวชนในคดีนี้ จะต้องได้รับการเคารพต่อสิทธิส่วนตัวของเด็กและเยาวชนเพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหาย หรือจากการตราบาป ซึ่งสอดคล้องกับระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๘๖ และกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติ ว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่เด็กและเยาวชน ข้อ ๘ เรื่องการรักษาความลับ ข้อ ๘.๑ ต้องเคารพสิทธิส่วนตัวของเด็กและเยาวชนอันเนื่องมาจากการเผยแพร่ข่าวสารฯ หรือการตราบาป และข้อ ๘.๒ ไม่เผยแพร่ข่าวสารที่อาจทำให้สามารถรู้ตัวเด็กและเยาวชน ดังนั้น หากจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้ผู้อุทธรณ์คัดสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของเอกสารตามความประสงค์ของผู้อุทธรณ์ อาจไม่เป็นผลดีต่อผู้ต้องหา รวมถึงพยานบุคคล ที่เป็นเด็กและเยาวชน อันจะเป็นการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องกับหลักการเคารพต่อสิทธิส่วนตัวของเด็กและเยาวชนเพื่อหลีกเลี่ยง

ความเสียหาย หรือจากการตราบาป ตามนัยระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๘๖ ประกอบกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติ ว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่คดีเด็กและเยาวชน ข้อ ๘ ตามนัยคำชี้แจงของสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ดังกล่าว ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว จึงเห็นสมควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ ในส่วนเอกสารคำให้การผู้ต้องหา และคำให้การพยานบุคคล ที่เป็นเด็กและเยาวชน ในชั้นพนักงานสอบสวน โดยให้สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ทำการคัดถ่ายสำเนาข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ ในส่วนนี้ ให้ผู้อุทธรณ์เข้าตรวจดูสำเนาที่คัดถ่ายนั้นได้ แต่ไม่ให้สำเนา ...”

ส่วนในคำวินิจฉัยอุทธรณ์เรื่องที่ ๒ (คำวินิจฉัย ที่ สค ๘๒/๒๕๖๕) ก็มีต่อไปอีกเช่นกันว่า “... แต่อย่างไรก็ดี สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ได้ชี้แจงด้วยว่า ผู้ต้องหาและพยานบุคคล ที่เป็นเด็กและเยาวชน จะต้องได้รับการเคารพต่อสิทธิส่วนตัวของเด็กและเยาวชน เพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหายที่จะเกิดแก่เด็กและเยาวชน หรือจากการตราบาป ซึ่งสอดคล้องกับระเบียบสำนักอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๘๖ และกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติ ว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่คดีเด็กและเยาวชน ข้อ ๘ เรื่องการรักษาความลับ ข้อ ๘.๑ ต้องเคารพสิทธิส่วนตัวของเด็กและเยาวชน อันเนื่องมาจากการเผยแพร่ข่าวสารฯ หรือการตราบาป และข้อ ๘.๒ ไม่เผยแพร่ข่าวสารที่อาจทำให้สามารถรู้ตัวเด็กและเยาวชน ... การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้จะเป็นการขัดต่อเจตนารมณ์การคุ้มครองสวัสดิภาพและหลีกเลี่ยงความเสียหายที่จะเกิดแก่เยาวชน ซึ่งไม่สอดคล้องตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๘๖ และกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติ ว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่คดีเด็กและเยาวชน (กฎแห่งกรุงปักกิ่ง) ข้อ ๘ ดังนั้น หากจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้ผู้อุทธรณ์คัดสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของเอกสารตามความประสงค์ของผู้อุทธรณ์ อาจไม่เป็นผลดีหรือส่งผลกระทบต่อผู้ต้องหา รวมถึงพยานบุคคลที่เป็นเด็กและเยาวชน อันจะเป็นการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องกับหลักการเคารพต่อสิทธิส่วนตัวของเด็กและเยาวชนเพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหาย หรือจากการตราบาป ตามนัยระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๘๖ ประกอบกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่เด็กและเยาวชน ข้อ ๘ ตามที่สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ชี้แจงได้ ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว จึงเห็นสมควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ ในส่วนเอกสารคำให้การผู้ต้องหา และคำให้การพยานบุคคล ที่เป็นเด็กและเยาวชน ... ให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ โดยให้สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ทำการคัดถ่ายสำเนาข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ ... ในส่วนนี้ให้ผู้อุทธรณ์เข้าตรวจดูสำเนาที่คัดถ่ายนั้นได้ แต่ไม่ให้สำเนา”

<u>แนวการพิจารณา</u> : แม้ในการพิจารณาคดีอาญาโดยทั่วไป เมื่อกระบวนการพิจารณาคดีอาญาในชั้นพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีผู้ต้องหาเสร็จสิ้นแล้ว ประชาชนสามารถใช้สิทธิขอให้เปิดเผยเอกสารคำให้การผู้ต้องหาและพยานได้ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ซึ่งเป็นกฎหมายที่บัญญัติคุ้มครองสิทธิของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร อันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปีพุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติไว้ เพราะหากเปิดเผยเอกสารคำให้การก็ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายในทางคดีหรือทำให้การบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานของรัฐเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่อย่างไรก็ดี การที่จะเปิดเผยเอกสารคำให้การผู้ต้องหาและพยานที่เป็นเด็กและเยาวชน ในชั้นพนักงานสอบสวน นั้น ยังมีกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องนำมาใช้ประกอบการพิจารณา โดยกฎหมายอื่นดังกล่าวที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนี้มีเจตนารมณ์มุ่งหมายให้ความคุ้มครองสิทธิ สวัสดิภาพ และวิธีปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน ในการดำเนินคดีอาญา แตกต่างจากการดำเนินคดีอาญาแก่บุคคลที่ไม่ใช่เด็กและเยาวชน ซึ่งในส่วนการดำเนินงานของพนักงานอัยการในที่นี้ได้แก่

(๑) ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๘๖ ซึ่งกำหนดปรัชญาและเจตนารมณ์ในการดำเนินคดีที่เด็กหรือเยาวชนมีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ว่าเกี่ยวข้องเป็นผู้ต้องหา เป็นผู้เสียหาย หรือเป็นพยานในคดี ให้พนักงานอัยการคำนึงถึงการคุ้มครองสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ การแสวงหามาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลแห่งสหประชาชาติ ฯลฯ และเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อเด็กและเยาวชนเป็นสิ่งที่พนักงานอัยการพึงกระทำ และ

(๒) กฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่คดีเด็กและเยาวชน ข้อ ๘.๑ ได้กำหนดให้ในทุกขั้นตอน จะต้องเคารพสิทธิส่วนตัวของเด็กและเยาวชนเพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหายที่จะเกิดแก่เด็กและเยาวชน อันเนื่องจากการเผยแพร่ข่าวอย่างไม่ถูกต้องหรือจากกระบวนการตราบาป และข้อ ๘.๒ ซึ่งกำหนดให้ตามหลักการจะต้องไม่เผยแพร่ข่าวสารที่อาจทำให้สามารถรู้ตัวผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กและเยาวชน

แต่โดยที่การที่ผู้อุทธรณ์ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารในส่วนเอกสารคำให้การผู้ต้องหาและพยานที่เป็นเด็กและเยาวชน ในชั้นพนักงานสอบสวน ในครั้งนี้ ย่อมจะเป็นไปโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานของสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ และปกป้องสิทธิและประโยชน์ของตนจากการที่พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดี สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์จึงมีหน้าที่ต้องจัดหาข้อมูลข่าวสารตามที่ร้องขอให้แก่ผู้อุทธรณ์อันเป็นการดำเนินการตามสิทธิขั้นพื้นฐานที่กฎหมายบัญญัติรองรับไว้ เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสอย่างกว้างขวางในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการและได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ซึ่งการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าวย่อมรวมถึงการได้รับสำเนา หรือสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารด้วย แต่เนื่องจากข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้เป็นข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชน ซึ่งมีกฎหมายอื่นดังกล่าวบัญญัติรองรับคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนไว้ด้วย การให้สำเนาแก่ผู้อุทธรณ์จึงอาจไม่เป็นผลดีหรืออาจส่งผลกระทบกับผู้ต้องหาและพยานที่เป็นเด็กและเยาวชน ทั้งด้านสวัสดิภาพ และอนาคตของผู้ต้องหาและพยานที่เป็นเด็กและเยาวชน ถือเป็นเหตุผลที่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะให้สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์เปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้ให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้เพียงให้ผู้อุทธรณ์เข้าตรวจดูเท่านั้น แต่ไม่ให้ได้รับสำเนา อันมีลักษณะเป็นการกำหนดเงื่อนไขจำกัดสิทธิได้รู้ของผู้อุทธรณ์บางประการด้วยเหตุผลทางกฎหมายดังกล่าว

ในตอนท้ายของคำวินิจฉัยอุทธรณ์เรื่องที่ ๑ (ที่ สค ๘๑/๒๕๖๕) ยังมีต่อไปว่า "... ทั้งนี้ โดยให้ลบ ตัดทอน หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือข้อมูลข่าวสารในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล ได้แก่ วันเดือนปีเกิด อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา อาชีพ ที่อยู่ ชื่อบิดาและมารดา สถานภาพครอบครัว หมายเลขประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ภาพถ่ายและประวัติผู้ต้องหา ข้อมูลทะเบียนราษฎร หมายเลขโทรศัพท์ และลายมือชื่อ ของผู้ต้องหา รวมทั้งชื่อ นามสกุล วันเดือนปีเกิด อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา อาชีพ ที่อยู่ ชื่อบิดาและมารดา สถานภาพครอบครัว หมายเลขประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ข้อมูลทะเบียนราษฎร หมายเลขโทรศัพท์ และลายมือชื่อของพยานผู้ให้ถ้อยคำ ตลอดจนข้อความใดที่อาจทำให้ทราบได้ว่า พยานผู้ให้ถ้อยคำดังกล่าวเป็นบุคคลใด ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก่อนการเปิดเผยด้วย นอกจากนี้ การเปิดเผยชื่อ นามสกุล หรือข้อความใดที่ทำให้ทราบได้ว่า พยานผู้ให้ถ้อยคำเป็นบุคคลใดจะทำให้พยานผู้ให้ถ้อยคำเกิดความไม่เชื่อมั่นในความปลอดภัยของตนจากการให้ถ้อยคำ และทำให้ต่อไปจะไม่มีผู้ใดกล้าให้ข้อมูลข้อเท็จจริงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญา จึงให้ปกปิดข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้ไว้ด้วย และตอนท้ายของคำวินิจฉัยอุทธรณ์เรื่องที่ ๒ (ที่ สค ๘๒/๒๕๖๕) ยังมีต่อไปว่า "... ทั้งนี้ โดยให้ลบ ตัดทอน หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือข้อมูลข่าวสารในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล ได้แก่ วันเดือนปีเกิด อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา อาชีพ ที่อยู่ ชื่อบิดาและมารดา สถานภาพครอบครัว หมายเลขประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ข้อมูลทะเบียนราษฎร หมายเลขโทรศัพท์ และลายมือชื่อ ของผู้ต้องหา รวมทั้งชื่อ นามสกุล วันเดือนปีเกิด อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา อาชีพ ที่อยู่ ชื่อบิดาและมารดา สถานภาพครอบครัว หมายเลขประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรที่ปรึกษา ข้อมูลทะเบียนราษฎร หมายเลขโทรศัพท์ และลายมือชื่อของพยานผู้ให้ถ้อยคำ ตลอดจนข้อความใดที่อาจทำให้ทราบได้ว่า พยานผู้ให้ถ้อยคำดังกล่าวเป็นบุคคลใด ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก่อนการเปิดเผยด้วย นอกจากนี้ การเปิดเผยชื่อ นามสกุล หรือข้อความใดที่ทำให้ทราบได้ว่า พยานผู้ให้ถ้อยคำเป็นบุคคลใดจะทำให้พยานผู้ให้ถ้อยคำเกิดความไม่เชื่อมั่นในความปลอดภัยของตนจากการให้ถ้อยคำ และทำให้ต่อไปจะไม่มีผู้ใดกล้าให้ข้อมูลข้อเท็จจริงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญา จึงให้ปกปิดข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้ไว้ด้วย"

<u>แนวการพิจารณา</u> : เนื่องจากเอกสารคำให้การผู้ต้องหาและพยานที่เป็นเด็กและเยาวชนมีข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือข้อมูลข่าวสารในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคลของผู้ต้องหาและพยาน รวมทั้งข้อความใดที่อาจทำให้ทราบได้ว่า พยานผู้ให้ถ้อยคำดังกล่าวเป็นบุคคลใด ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ปรากฏรวมอยู่ด้วย ประกอบกับการเปิดเผยชื่อ นามสกุล หรือข้อความใดที่ทำให้ทราบได้ว่าพยานผู้ให้ถ้อยคำเป็นบุคคลใดจะทำให้พยานผู้ให้ถ้อยคำเกิดความไม่เชื่อมั่นในความปลอดภัยของตนจากการให้ถ้อยคำ และทำให้ต่อไปจะไม่มีผู้ใดกล้าให้ข้อมูลข้อเท็จจริงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญาตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ

พ.ศ. ๒๕๔๐ อีกด้วย แต่การที่จะลบปกปิดชื่อพยาน และข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของผู้ต้องหาและพยานที่เป็นเด็กและเยาวชนก่อนการให้เข้าตรวจดู นั้น ไม่อาจกระทำในต้นฉบับเอกสารได้เพราะมีลักษณะเป็นการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเอกสาร ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดข้อโต้แย้งทางกฎหมายที่อาจเกิดขึ้นได้ในภายหลัง จึงกำหนดวิธีปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในแนวทางที่เหมาะสมและชัดเจนยิ่งขึ้นใหม่ ให้สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ทำการคัดถ่ายสำเนาข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้เสียก่อนแล้วจึงทำการลบ ตัดทอน หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือข้อมูลข่าวสารในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล เช่น วันเดือนปีเกิด อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา อาชีพ ที่อยู่ ชื่อบิดาและมารดา สถานภาพครอบครัว หมายเลขประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ภาพถ่ายและประวัติผู้ต้องหา ข้อมูลทะเบียนราษฎร หมายเลขโทรศัพท์ และลายมือชื่อ ของผู้ต้องหา รวมทั้งชื่อ นามสกุล วันเดือนปีเกิด อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา อาชีพ ที่อยู่ ชื่อบิดาและมารดา สถานภาพครอบครัว หมายเลขประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ข้อมูลทะเบียนราษฎร หมายเลขโทรศัพท์ และลายมือชื่อของพยาน ตลอดจนข้อความใดที่อาจทำให้ทราบได้ว่า พยานดังกล่าวเป็นบุคคลใด ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ลงในสำเนาเอกสารที่ได้คัดถ่ายนั้นก่อนให้ผู้อุทธรณ์เข้าตรวจดู อันเข้าลักษณะเป็นการพิจารณาทบทวนคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ให้เป็นไปในทางหนึ่งทางใดตามความเหมาะสมตามนัยมาตรา ๔๖[๗] แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

๒. คำให้การพยานที่เป็นผู้ปกครองของผู้ต้องหาและพยานที่เป็นเด็กและเยาวชนในชั้นพนักงานสอบสวน

ในคำวินิจฉัยอุทธรณ์เรื่องที่ ๒ (คำวินิจฉัย ที่ สค ๘๒/๒๕๖๕) จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่ปรากฏ เมื่อได้รับคำขอข้อมูลข่าวสารของผู้อุทธรณ์แล้ว สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ก็ได้พิจารณามีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนคำให้การพยานที่เป็นผู้ปกครองของผู้ต้องหาที่เป็นเด็กและเยาวชน และคำให้การพยานที่เป็นผู้ปกครองของพยานที่เป็นเด็กและเยาวชน ในชั้นพนักงานสอบสวน โดยให้เหตุผลสรุปความได้ว่า เนื่องจากมีข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลและมีความเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของผู้ให้การและบุคคลอื่นที่พยานให้การพาดพิงถึง อีกทั้งยังเป็นข้อมูลข่าวสารที่อาจกระทบต่อสวัสดิภาพและอนาคตของเยาวชน ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) (๔) และ (๕) ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๘๖ และกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่คดีเด็กและเยาวชน (กฎแห่งกรุงปักกิ่ง) ข้อ ๘ ซึ่งมีลักษณะเป็นการที่หน่วยงานของรัฐระบุเหตุผลแห่งการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารไว้ด้วยแล้วว่า ที่เปิดเผยไม่ได้

---

[๗] พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

มาตรา ๔๖ ในการพิจารณาอุทธรณ์ให้เจ้าหน้าที่พิจารณาทบทวนคำสั่งทางปกครองได้ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย หรือความเหมาะสมของการทำคำสั่งทางปกครอง และอาจมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งทางปกครองเดิม หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งนั้นไปในทางใด ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มภาระ หรือลดภาระ หรือใช้ดุลพินิจแทนในเรื่องความเหมาะสมของการทำคำสั่งทางปกครอง หรือมีข้อกำหนดเป็นเงื่อนไขอย่างไรก็ได้

เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใดและเพราะเหตุใดตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นอกจากนี้ สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ก็ได้มีคำชี้แจงยืนยันเหตุผลแห่งการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเช่นเดียวกับในชั้นการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์

ในชั้นการพิจารณาและมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์เรื่องที่ ๒ (คำวินิจฉัย ที่ สค ๘๒/๒๕๖๕) คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย มีความเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของฝ่ายเลขานุการฯ โดยวินิจฉัยว่า "...ข้อมูลข่าวสารในส่วนคำให้การพยานบุคคลที่เป็นผู้ปกครองของผู้ต้องหา และคำให้การพยานบุคคลที่เป็นผู้ปกครองของเด็กนักเรียนในชั้นเรียนที่เกิดเหตุ ซึ่งนักเรียนนั้นยังเป็นเยาวชน ในชั้นพนักงานสอบสวน เป็นข้อมูลที่มีการระบุรายละเอียดที่พาดพิงถึงผู้ต้องหา และเด็กนักเรียนในชั้นเรียนที่เกิดเหตุ ซึ่งล้วนยังเป็นเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความปกครองดูแล..."

<u>แนวการพิจารณา</u> : ได้มีการนำเอกสารคำให้การพยานบุคคลที่เป็นผู้ปกครองของผู้ต้องหาและคำให้การพยานบุคคลที่เป็นผู้ปกครองของเด็กนักเรียนในชั้นเรียนที่เกิดเหตุ ซึ่งนักเรียนนั้นยังเป็นเยาวชน ในชั้นพนักงานสอบสวน มาพิจารณาในเชิงลึกเพื่อตรวจสอบเกี่ยวกับรายละเอียดเนื้อหาสาระของคำให้การพยานดังกล่าวได้ให้การเช่นเดียวกันว่า มีข้อมูลข้อเท็จจริงอย่างไร มีข้อความพาดพิงหรือส่งผลกระทบต่อบุคคลใดหรือไม่ อย่างไร จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่ปรากฏ เป็นข้อมูลข้อเท็จจริงในเรื่องที่พยานดังกล่าวได้ประสบพบเห็นหรือได้เข้าไปรับรู้รับทราบอย่างหนึ่งอย่างใดในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอันเกี่ยวเนื่องกับพฤติการณ์ในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูรายเดียวกัน โดยมีผู้ต้องหาและพยานที่เป็นเด็กและเยาวชน ซึ่งล้วนเป็นเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความปกครองดูแล ต้องเข้าไปเกี่ยวข้องเป็นผู้ต้องหาหรือเป็นพยานในคดีอาญา ไม่ใช่เป็นข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวด้วยเรื่องส่วนตัวของพยานโดยแท้จึงไม่มีลักษณะเป็นข้อมูลข่าวสารในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคลของพยาน ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

ครั้นเมื่อคำวินิจฉัยอุทธรณ์ทั้งสองเรื่องมีต่อไปว่า "... เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า พนักงานอัยการจังหวัดคดีเด็กและเยาวชนครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์มีคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหา ในความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงาน ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหายตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๓๗ และผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์เห็นชอบแล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารย่อมไม่อาจทำให้การพิจารณาสั่งคดีตามกฎหมายของพนักงานอัยการที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ผู้อุทธรณ์เป็นกล่าวหา จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียในข้อมูลข่าวสาร สมควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้ในการปกป้องสิทธิและตรวจสอบว่า การพิจารณาทำความเห็นสั่งไม่ฟ้องคดีของพนักงานอัยการจังหวัดคดีเด็กและเยาวชนครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ อีกทั้งการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใส และตรวจสอบได้ของสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ ..."

<u>แนวการพิจารณา</u> : เมื่อกระบวนการพิจารณาคดีอาญาในชั้นพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีผู้ต้องหาเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนคำให้การพยาน ในชั้นพนักงานสอบสวน

ย่อมไม่ก่อให้เกิดความเสียหายในทางคดีหรือทำให้การบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานของรัฐเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ผู้อุทธรณ์เป็นผู้กล่าวหา ย่อมได้รับผลกระทบจากการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีของพนักงานอัยการ ผู้อุทธรณ์จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสีย สมควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร เพื่อใช้ปกป้องสิทธิหรือประโยชน์ของตน และตรวจสอบว่า การพิจารณามีคำสั่งไม่ฟ้องคดีของพนักงานอัยการได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ อีกทั้งการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสและตรวจสอบได้ของหน่วยงานของรัฐ เพื่อนำไปพิสูจน์ยืนยันให้ผู้อุทธรณ์หายสิ้นข้อเคลือบแคลงสงสัยในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอัยการในคดีอาญาทั้งสองคดีดังกล่าวต่อไปได้ จึงสมควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้ให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

แต่เมื่อคำวินิจฉัยมีต่อไปว่า “... แต่อย่างไรก็ดี สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ได้ชี้แจงด้วยว่า ...เอกสารคำให้การของพยานบุคคลที่เป็นผู้ปกครองของผู้ต้องหา และคำให้การพยานบุคคลที่เป็นผู้ปกครองของเด็กนักเรียนในชั้นเรียนที่เกิดเหตุ ซึ่งนักเรียนนั้นยังเป็นเยาวชน นั้น ก็ได้มีการระบุรายละเอียดที่พาดพิงถึงผู้ต้องหา และเด็กนักเรียนในชั้นเรียนที่เกิดเหตุซึ่งล้วนยังเป็นเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความปกครองดูแล การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้จะเป็นการขัดต่อเจตนารมณ์การคุ้มครองสวัสดิภาพและหลีกเลี่ยงความเสียหายที่จะเกิดแก่เยาวชน ซึ่งไม่สอดคล้องตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๘๖ และกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่เด็กและเยาวชน (กฎแห่งกรุงปักกิ่ง) ข้อ ๘ ดังนั้น หากจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้ผู้อุทธรณ์คัดสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของเอกสารตามความประสงค์ของผู้อุทธรณ์ อาจไม่เป็นผลดีหรือส่งผลกระทบต่อผู้ต้องหา รวมถึงพยานบุคคลที่เป็นเด็กและเยาวชน อันจะเป็นการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องกับหลักการเคารพต่อสิทธิส่วนตัวของเด็กและเยาวชนเพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหาย หรือจากการตราบาป ตามนัยระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๘๖ ประกอบกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่เด็กและเยาวชน ข้อ ๘ ตามที่สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ชี้แจงได้ ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว จึงเห็นสมควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ ในส่วนเอกสาร ... คำให้การพยานบุคคลที่เป็นผู้ปกครองของผู้ต้องหา และคำให้การพยานบุคคลที่เป็นผู้ปกครองของเด็กนักเรียนในชั้นเรียนที่เกิดเหตุ ซึ่งนักเรียนนั้นยังเป็นเยาวชน ในชั้นพนักงานสอบสวน ... ให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ โดยให้สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ทำการคัดถ่ายสำเนาข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ ... ในส่วนนี้ ให้ผู้อุทธรณ์เข้าตรวจดูสำเนาที่คัดถ่ายนั้นได้ แต่ไม่ให้สำเนา ...”

<u>แนวการพิจารณา</u> : ในการดำเนินคดีอาญาโดยทั่วไป เมื่อกระบวนการพิจารณาคดีอาญาในชั้นพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีผู้ต้องหาแล้ว ประชาชนสามารถใช้สิทธิขอให้เปิดเผยเอกสารคำให้การพยานได้ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นกฎหมายที่บัญญัติคุ้มครองสิทธิของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร อันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปีพุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติไว้ เพราะหากเปิดเผยเอกสาร

คำให้การพยานก็ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายในทางคดีหรือทำให้การบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานของรัฐเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่อย่างไรก็ดี การที่จะเปิดเผยเอกสารคำให้การพยานบุคคลที่เป็นผู้ปกครองของผู้ต้องหา และคำให้การพยานบุคคลที่เป็นผู้ปกครองของเด็กนักเรียนในชั้นเรียนที่เกิดเหตุซึ่งนักเรียนนั้นยังเป็นเยาวชน ในชั้นพนักงานสอบสวน นั้น มีกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องนำมาใช้ประกอบการพิจารณา โดยกฎหมายอื่นดังกล่าวที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนี้ล้วนมีเจตนารมณ์มุ่งหมายให้ความคุ้มครองสิทธิ สวัสดิภาพ และวิธีปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน ที่อยู่ในกระบวนการดำเนินคดีอาญาแตกต่างจากกระบวนการดำเนินคดีอาญาแก่บุคคลที่ไม่ใช่เด็กและเยาวชน ซึ่งในส่วนการดำเนินงานของพนักงานอัยการในที่นี้ได้แก่

(๑) ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๘๖ ซึ่งกำหนดปรัชญาและเจตนารมณ์ในการดำเนินคดีที่เด็กหรือเยาวชนมีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ว่าเกี่ยวข้องเป็นผู้ต้องหา เป็นผู้เสียหาย หรือเป็นพยานในคดี ให้พนักงานอัยการคำนึงถึงการคุ้มครองสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญการแสวงหามาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลแห่งสหประชาชาติ ฯลฯ และเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อเด็กและเยาวชนเป็นสิ่งที่พนักงานอัยการพึงกระทำ และ

(๒) กฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่คดีเด็กและเยาวชน ข้อ ๘.๑ ได้กำหนดให้ในทุกขั้นตอน จะต้องเคารพสิทธิส่วนตัวของเด็กและเยาวชนเพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหายที่จะเกิดแก่เด็กและเยาวชน อันเนื่องจากการเผยแพร่ข่าวอย่างไม่ถูกต้องหรือจากกระบวนการตราบาป และข้อ ๘.๒ กำหนดให้ตามหลักการจะต้องไม่เผยแพร่ข่าวสารที่อาจทำให้สามารถรู้ตัวผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กและเยาวชน

แต่โดยที่การที่ผู้อุทธรณ์ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารในส่วนเอกสารคำให้การพยานบุคคลที่เป็นผู้ปกครองของผู้ต้องหา และคำให้การพยานบุคคลที่เป็นผู้ปกครองของเด็กนักเรียน ในชั้นเรียนที่เกิดเหตุ ซึ่งนักเรียนนั้นยังเป็นเยาวชน ในชั้นพนักงานสอบสวน ในครั้งนี้ ย่อมจะเป็นไปโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานของสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ และปกป้องสิทธิและประโยชน์ของตนจากการที่พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดี สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์จึงมีหน้าที่ต้องจัดหาข้อมูลข่าวสารตามที่ร้องขอให้แก่ผู้อุทธรณ์อันเป็นการดำเนินการตามสิทธิขั้นพื้นฐานที่กฎหมายบัญญัติรองรับไว้ เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสอย่างกว้างขวางในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการและได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ซึ่งการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าวย่อมรวมถึงการได้รับสำเนา หรือสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารด้วย แต่เนื่องจากข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้เป็นข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชน ซึ่งมีกฎหมายอื่นดังกล่าวบัญญัติรองรับคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนไว้ด้วย ดังนั้น การให้สำเนาแก่ผู้อุทธรณ์จึงอาจไม่เป็นผลดีหรืออาจส่งผลกระทบกับผู้ต้องหาและพยานที่เป็นเด็กและเยาวชน ทั้งด้านสวัสดิภาพ และอนาคตของผู้ต้องหาและพยานที่เป็นเด็กและเยาวชน ถือเป็นเหตุผลที่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะให้สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์เปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้ให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้เพียงให้ผู้อุทธรณ์เข้าตรวจดูเท่านั้น แต่ไม่ให้ได้รับ

สำเนา อันมีลักษณะเป็นการกำหนดเงื่อนไขจำกัดสิทธิได้รู้ของผู้อุทธรณ์บางประการด้วยเหตุผลทางกฎหมายดังกล่าว

ในตอนท้ายของคำวินิจฉัยอุทธรณ์เรื่องที่ ๒ (ที่ สค ๘๒/๒๕๖๕) มีต่อไปว่า "... ทั้งนี้ โดยให้ลบ ตัดทอน หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือข้อมูลข่าวสารในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล ได้แก่ ... รวมทั้งชื่อ นามสกุล วันเดือนปีเกิด อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา อาชีพ ที่อยู่ ชื่อบิดาและมารดา สถานภาพครอบครัว หมายเลขประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรที่ปรึกษา ข้อมูลทะเบียนราษฎร หมายเลขโทรศัพท์ และลายมือชื่อของพยานผู้ให้ถ้อยคำ ตลอดจนข้อความใดที่อาจทำให้ทราบได้ว่า พยานผู้ให้ถ้อยคำดังกล่าวเป็นบุคคลใด ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก่อนการเปิดเผยด้วย นอกจากนี้ การเปิดเผยชื่อ นามสกุล หรือข้อความใดที่ทำให้ทราบได้ว่า พยานผู้ให้ถ้อยคำเป็นบุคคลใดจะทำให้พยานผู้ให้ถ้อยคำเกิดความไม่เชื่อมั่นในความปลอดภัยของตนจากการให้ถ้อยคำ และทำให้ต่อไปจะไม่มีผู้ใดกล้าให้ข้อมูลข้อเท็จจริงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญา จึงให้ปกปิดข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้ไว้ด้วย"

<u>แนวการพิจารณา</u> : เนื่องจากเอกสารคำให้การพยานบุคคลที่เป็นผู้ปกครองของผู้ต้องหาและคำให้การพยานบุคคลที่เป็นผู้ปกครองของเด็กนักเรียนในชั้นเรียนที่เกิดเหตุ ซึ่งนักเรียนนั้นยังเป็นเยาวชน มีข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือข้อมูลข่าวสารในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคลของพยาน รวมทั้งข้อความใดที่อาจทำให้ทราบได้ว่า พยานผู้ให้ถ้อยคำดังกล่าวเป็นบุคคลใดซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ปรากฏรวมอยู่ด้วย ประกอบกับการเปิดเผยชื่อ นามสกุล หรือข้อความใดที่ทำให้ทราบได้ว่า พยานผู้ให้ถ้อยคำเป็นบุคคลใดจะทำให้พยานผู้ให้ถ้อยคำเกิดความไม่เชื่อมั่นในความปลอดภัยของตนจากการให้ถ้อยคำ และทำให้ต่อไปจะไม่มีผู้ใดกล้าให้ข้อมูลข้อเท็จจริงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญาตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงต้องทำการลบปกปิดไว้ แต่การที่จะลบปกปิดชื่อพยาน และข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของพยานดังกล่าวก่อนการให้เข้าตรวจดู นั้น ไม่อาจกระทำในต้นฉบับเอกสารได้เพราะมีลักษณะเป็นการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเอกสาร ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดข้อโต้แย้งทางกฎหมายที่อาจเกิดขึ้นได้ในภายหลัง จึงกำหนดวิธีปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในแนวทางที่เหมาะสมและชัดเจนยิ่งขึ้นใหม่ ให้สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ทำการคัดถ่ายสำเนาข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้เสียก่อน แล้วจึงทำการลบ ตัดทอน หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือข้อมูลข่าวสารในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล เช่น ชื่อ นามสกุล วันเดือนปีเกิด อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา อาชีพ ที่อยู่ ชื่อบิดาและมารดา สถานภาพครอบครัว หมายเลขประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ข้อมูลทะเบียนราษฎร หมายเลขโทรศัพท์ และลายมือชื่อของพยาน ตลอดจนข้อความใดที่อาจทำให้ทราบได้ว่า พยานดังกล่าวเป็นบุคคลใด ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ลงในสำเนาเอกสารที่ได้คัดถ่ายนั้นก่อนให้ผู้อุทธรณ์เข้าตรวจดู อันมีลักษณะเป็นการพิจารณาทบทวนคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ให้เป็นไปในทางหนึ่งทางใดตามความเหมาะสมตามนัยมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

บทสรุป

การศึกษาประเด็นหลักที่ปรากฏในคำวินิจฉัยอุทธรณ์ทั้งสองเรื่อง (คำวินิจฉัยอุทธรณ์ ที่ สค ๘๑/๒๕๖๕ และที่ สค ๘๒/๒๕๖๕) ข้างต้น เป็นสิ่งที่ช่วยสะท้อนให้เห็นถึงการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องและคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชน เพื่อมิให้ต้องเสียชื่อเสียงหรือโดยไม่จำเป็นจากการที่เด็กและเยาวชนต้องเข้ามาเกี่ยวข้องในการดำเนินคดีอาญา ทั้งที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ต้องหา เป็นผู้เสียหาย หรือเป็นพยานในคดีอาญา ด้วยเหตุผลอันชอบด้วยกฎหมาย และเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง นับว่าคำวินิจฉัยอุทธรณ์ทั้งสองเรื่องดังกล่าวเป็นผลงานด้านคำวินิจฉัยสำคัญของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร อันจะมีส่วนทำให้สังคมไทยมีความเชื่อมั่นในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการคุ้มครองแก้ไขเยียวยาในการใช้สิทธิได้รู้ของประชาชนตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ต่อไปด้วย

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๗๑ /๒๕๖๕
เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานอัยการคดีเยาวชน
และครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ เกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนในคดีอาญา

ผู้อุทธรณ์ : นางญ.

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นางญ. ผู้อุทธรณ์ มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ ขอข้อมูลข่าวสารของสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์เกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนในคดีอาญา จำนวน ๗ รายการ ดังนี้

รายการที่ ๑ เอกสารในสำนวนการสอบสวนทุกรายการ

รายการที่ ๒ หนังสือส่งสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนถึงพนักงานอัยการ

รายการที่ ๓ คำให้การผู้กล่าวหา ผู้ต้องหา และพยานทุกปาก ทั้งในชั้นสอบสวนและในชั้นพนักงานอัยการ

รายการที่ ๔ บันทึกพนักงานสอบสวน และรายงานการสอบสวน

รายการที่ ๕ เอกสารการสั่งการเกี่ยวกับคดีของพนักงานสอบสวน และพนักงานอัยการทุกระดับชั้น ทุกฉบับ

รายการที่ ๖ เอกสารโต้ตอบระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในคดี ทุกฉบับ

รายการที่ ๗ เอกสารพยานหลักฐานและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องในคดีทั้งหมด

สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์มีหนังสือ ที่ อส ๐๐๖๐ (นว)/๖๒๒ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ถึงผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารบางรายการ บางส่วน โดยให้เหตุผลสรุปความได้ดังนี้

(๑) รายการที่ ๑ เอกสารในสำนวนการสอบสวนทุกรายการ คือ เอกสารตามที่ระบุในรายการที่ ๒ ถึงรายการที่ ๗ ดังนั้น จึงแยกการพิจารณาทีละข้อในข้อถัดไป

(๒) รายการที่ ๒ หนังสือส่งสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนถึงพนักงานอัยการ ได้แก่ หนังสือของสถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์ส่งสำนวนการสอบสวนคดีอาญาที่ ๑๒๙๖/๒๕๖๓ สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์จึงมีความเห็นให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยส่งเอกสารให้ผู้อุทธรณ์แล้ว

(๓) รายการที่ ๓ คำให้การผู้กล่าวหา ผู้ต้องหา และพยานทุกปาก ทั้งในชั้นสอบสวน และในชั้นพนักงานอัยการ

เนื่องจากคดีนี้มีคำให้การของบุคคลต่าง ๆ ในชั้นพนักงานสอบสวน รวม ๑๑ ปาก ซึ่งแยกการพิจารณาได้ดังนี้

๓.๑) คำให้การผู้กล่าวหา ได้แก่ คำให้การของผู้อุทธรณ์ และคำให้การของนายร', รวม ๒ ปาก สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์จึงมีความเห็นให้เปิดเผย โดยส่งเอกสารให้ผู้อุทธรณ์แล้ว

๓.๒) คำให้การของผู้ต้องหา และพยานบุคคลอื่น ที่เป็นเยาวชน ได้แก่ คำให้การผู้ต้องหา อายุ ๑๕ ปี คำให้การพยานบุคคล อายุ ๑๖ ปี และคำให้การพยานบุคคล อายุ ๑๕ ปี ในชั้นพนักงานสอบสวน เนื่องจากคำให้การของบุคคลดังกล่าวมีรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ที่อยู่ วันเดือนปีเกิด เลขประจำตัวประชาชน ชื่อบิดามารดา สถานที่ศึกษาเล่าเรียน และรายละเอียดที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เป็นเรื่องส่วนตัวของพยานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร และยังอาจเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของบุคคลผู้ให้การและบุคคลอื่นที่พยานให้การพาดพิง นอกจากนี้บุคคลดังกล่าวเป็นเยาวชน ซึ่งจะต้องเคารพต่อสิทธิส่วนตัวของเด็กและเยาวชน เพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหาย หรือจากการตราบาป และอาจทำให้สามารถรู้ตัวผู้กระทำผิดและผู้เกี่ยวข้องที่เป็นเด็กและเยาวชน ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) (๔) และ (๕) ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๘๖ และกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติ ว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่เด็กและเยาวชน ข้อ ๘.๑ และข้อ ๘.๒ ดังนั้น สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์จึงมีความเห็นไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยไม่ส่งเอกสารให้ผู้อุทธรณ์

๓.๓) คำให้การของพยานปากอื่น ๆ ที่เป็นครู และเป็นกรรมการสอบสวนทางวินัย ที่ได้มีการให้การระบุรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล และพาดพิงถึงข้อมูลส่วนตัวของบุคคลต่าง ๆ หลายคน การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอาจมีผลกระทบต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลดังกล่าวได้ และยังเกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลได้ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๔) และ (๕) สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์จึงมีความเห็นไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยไม่ส่งเอกสารให้ผู้อุทธรณ์

ส่วนคำให้การในชั้นพนักงานอัยการไม่มี

(๔) รายการที่ ๔ บันทึกพนักงานสอบสวน และรายงานการสอบสวน ได้แก่ บันทึกพนักงานสอบสวน และรายงานการสอบสวน ซึ่งเป็นเอกสารที่พนักงานสอบสวนได้จัดทำขึ้นและเคยมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแล้ว สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์จึงมีความเห็นให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยส่งเอกสารให้ผู้อุทธรณ์แล้ว

(๕) รายการที่ ๕ เอกสารการสั่งการเกี่ยวกับคดีของพนักงานสอบสวน และพนักงานอัยการทุกระดับชั้น ทุกฉบับ แยกการพิจารณาได้ดังนี้

๕.๑) เอกสารการสั่งการเกี่ยวกับคดีของพนักงานสอบสวน ได้แก่ รายงานการสอบสวนคดีอาญาที่ ๑๒๙๖/๒๕๖๓ สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์จึงมีความเห็นให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามข้อ (๔)

๕.๒) เอกสารการสั่งการเกี่ยวกับคดีของพนักงานอัยการ ได้แก่ ความเห็นและคำสั่งของพนักงานอัยการในแบบ อก. ๔ และแบบ อก. ๒๐ ตั้งแต่อัยการผู้ตรวจสำนวน อัยการจังหวัดคดีเยาวชนและครอบครัว อัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ อัยการฝ่าย รองอธิบดีอัยการภาค ๖ และอธิบดีอัยการภาค ๖ เนื่องจากเป็นเอกสารที่เกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจสั่งคดีของพนักงานอัยการแต่ละลำดับชั้น ซึ่งเป็นดุลพินิจในการพิจารณาสั่งคดีของพนักงานอัยการ มีอิสระและได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๘ และตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ การเปิดเผยความเห็นและคำสั่งดังกล่าวย่อมทำให้การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนเสื่อมประสิทธิภาพตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) และยังเป็นการขัดแย้งกับกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่เด็กและเยาวชน ข้อ ๘.๑ และข้อ ๘.๒ สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์จึงมีความเห็นไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยไม่ส่งเอกสารให้ผู้อุทธรณ์

(๖) รายการที่ ๖ เอกสารโต้ตอบระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในคดี ทุกฉบับ ได้แก่ หนังสือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในสำนวนคดี สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์จึงมีความเห็นให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารบางรายการ โดยได้ส่งเอกสารให้ผู้อุทธรณ์ทราบแล้ว ยกเว้น

๖.๑) หนังสือจัดส่งสำเนาสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริงและสอบสวนวินัยและเอกสารที่ส่งมาด้วย และหนังสือส่งสำเนาสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริง และเอกสารที่ส่งมาด้วย ซึ่งเป็นเอกสารที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้จัดส่งสำเนาสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริงให้แก่พนักงานสอบสวน เนื่องจากเอกสารดังกล่าวเป็นเอกสารลับของทางราชการ และมีรายละเอียดเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนในทางลับ โดยมีการระบุข้อมูลส่วนบุคคล ชื่อ นามสกุลของนักเรียน หรือชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง สังกัด ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ สำเนาทะเบียนราษฎร์ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาบัตรข้าราชการ ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นอกจากนี้ การสอบถามพยานบุคคลบางปากยังมีการกล่าวหาพาดพิงถึงบุคคลอื่นที่เป็นเยาวชน การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอาจมีผลกระทบต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใดตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อีกด้วย สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์จึงมีความเห็นไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยไม่ส่งเอกสารให้ผู้อุทธรณ์

๖.๒) เอกสารส่งรายการข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเยาวชนที่เป็นของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ และเอกสารบันทึกขอให้ตรวจสอบแผ่นลายพิมพ์

นิ้วมือ เป็นเอกสารลับ และเป็นข้อมูลส่วนตัวและรายงานรายละเอียดเกี่ยวกับตัวผู้ต้องหา เป็นเอกสารที่เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) และตามกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่เด็กและเยาวชน ข้อ ๘ เรื่องการรักษาความลับ ข้อ ๘.๑ ต้องเคารพสิทธิส่วนตัวของเด็กและเยาวชน อันเนื่องมาจากการเผยแพร่ข่าวสารฯ หรือการตราบาป และข้อ ๘.๒ ไม่เผยแพร่ข่าวสารที่อาจทำให้สามารถรู้ตัวเด็กและเยาวชน สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์จึงมีความเห็นไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยไม่ส่งเอกสารให้ผู้อุทธรณ์

๖.๓) เอกสารบันทึกขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง และรายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่เป็นหนังสือโต้ตอบระหว่างสำนักงานอัยการภาค ๖ กับสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์จึงมีความเห็นไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยไม่ส่งเอกสารให้ผู้อุทธรณ์

(๗) รายการที่ ๗ เอกสารพยานหลักฐานและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องในคดีทั้งหมด ได้แก่ เอกสารซึ่งได้พิจารณาให้ความเห็นแล้วตามรายการที่ ๒ ถึงรายการที่ ๖ ข้างต้น แต่ในส่วนสำเนาเอกสารร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมของผู้อุทธรณ์ เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นั้นสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์มีความเห็นให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และได้ส่งเฉพาะเอกสารในส่วนนี้ให้ผู้อุทธรณ์แล้ว

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวดังกล่าว เว้นแต่เอกสารส่งรายการข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเยาวชนที่เป็นของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ และเอกสารบันทึกขอให้ตรวจสอบแผ่นลายพิมพ์นิ้วมือที่เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร โดยผู้อุทธรณ์ไม่ขออุทธรณ์เฉพาะเอกสารในส่วนนี้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ได้พิจารณาคำอุทธรณ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงสรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์มีหนังสือ ฉบับลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ ขอข้อมูลข่าวสารของสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์เกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนในคดีอาญา จำนวน ๗ รายการ ข้างต้น แต่สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารบางรายการ บางส่วน ผู้อุทธรณ์จึงได้อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ดังกล่าว เว้นแต่เอกสารส่งรายการข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเยาวชนที่เป็นของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ และเอกสารบันทึก

ขอให้ตรวจสอบแผ่นลายพิมพ์นิ้วมือ ที่เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร โดยผู้อุทธรณ์ไม่ขออุทธรณ์เฉพาะเอกสารในส่วนนี้

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์มีหนังสือ ที่ อส ๐๐๖๐ (นว)/๗๐๔ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ ถึงคณะกรรมการวินิจฉัยฯ จัดส่งข้อมูลข่าวสารมาเพื่อประกอบการพิจารณา ประกอบด้วย เอกสารสำนวนการสอบสวนในคดี จำนวน ๑๘๐ แผ่น พร้อมมีคำชี้แจงสรุปความได้ว่า สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ได้พิจารณาเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และส่งสำเนาเอกสารให้แก่ผู้อุทธรณ์บางรายการ บางส่วน และมีข้อมูลข่าวสารบางรายการ บางส่วน ที่ได้สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์ ตามหนังสือ ที่ อส ๐๐๖๐ (นว)/๖๒๒ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

สำหรับข้อมูลข่าวสารบางรายการที่สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ได้ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารบางรายการ บางส่วน แก่ผู้อุทธรณ์ นั้น สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ขอชี้แจงรายละเอียด ดังนี้

(๑) คำให้การของผู้ต้องหา และพยานอื่น ที่เป็นเยาวชน ได้แก่ คำให้การผู้ต้องหา อายุ ๑๕ ปี คำให้การพยาน อายุ ๑๖ ปี และคำให้การพยาน อายุ ๑๕ ปี ในชั้นพนักงานสอบสวน เนื่องจากคำให้การของบุคคลดังกล่าวมีรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ นามสกุล ที่อยู่ วันเดือนปีเกิด เลขประจำตัวประชาชน ชื่อบิดามารดา สถานที่ศึกษาเล่าเรียน และรายละเอียดที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เป็นเรื่องส่วนตัวของพยานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคล การเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร และยังอาจเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของบุคคลผู้ให้การและบุคคลอื่นที่พยานให้การพาดพิง นอกจากนี้ บุคคลดังกล่าวเป็นเยาวชน ซึ่งจะต้องเคารพต่อสิทธิส่วนตัวของเด็กและเยาวชน เพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหายหรือจากการตราบาป และอาจทำให้สามารถรู้ตัวผู้กระทำผิดและผู้เกี่ยวข้องที่เป็นเด็กและเยาวชน ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) (๔) และ (๕) ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๘๖ และกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติ ว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ข้อ ๘.๑ และข้อ ๘.๒ ดังนั้น จึงมีความเห็นไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยไม่ส่งเอกสารดังกล่าวให้

(๒) คำให้การของพยานปากอื่น ๆ ที่เป็นครู และเป็นกรรมการสอบสวนทางวินัย ซึ่งได้ให้การระบุรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล และพาดพิงถึงข้อมูลส่วนตัวของบุคคลต่าง ๆ หลายคน การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอาจมีผลกระทบต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลดังกล่าวได้ และยังเกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลได้ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๔) และ (๕) จึงมีความเห็นไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยไม่ส่งเอกสารดังกล่าวให้

(๓) เอกสารการสั่งการเกี่ยวกับคดีของพนักงานอัยการ ได้แก่ ความเห็นและคำสั่งของพนักงานอัยการ ในแบบ อก. ๔ และแบบ อก. ๒๐ ตั้งแต่อัยการผู้ตรวจสำนวน อัยการจังหวัดคดีเยาวชนและครอบครัว อัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ อัยการพิเศษฝ่าย รองอธิบดีอัยการภาค ๖ และอธิบดีอัยการภาค ๖ เนื่องจากเป็นเอกสารที่เกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจสั่งคดีของพนักงานอัยการแต่ละลำดับชั้น ซึ่งการพิจารณาวินิจฉัยให้ความเห็นและคำสั่งดังกล่าวเป็นดุลพินิจในการพิจารณาสั่งคดีของพนักงานอัยการ มีอิสระและได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๘ และตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ การเปิดเผยความเห็นและคำสั่งดังกล่าวย่อมทำให้การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนเสื่อมประสิทธิภาพ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๓) และยังเป็นการขัดแย้งกับกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ข้อ ๘.๑ และข้อ ๘.๒ ด้วย จึงมีความเห็นไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยไม่ส่งเอกสารดังกล่าวให้

(๔) หนังสือจัดส่งสำเนาสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริงและสอบสวนวินัย และเอกสารที่ส่งมาด้วย และหนังสือส่งสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริง และเอกสารที่ส่งมาด้วย ซึ่งเป็นเอกสารที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดส่งสำเนาสำนวนการสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริงให้แก่พนักงานสอบสวน เนื่องจากเอกสารดังกล่าวเป็นเอกสารลับของทางราชการ และมีรายละเอียดเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนในทางลับ โดยมีการระบุข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ได้แก่ ชื่อ นามสกุล ของนักเรียน และชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง สังกัด ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ สำเนาข้อมูลทะเบียนราษฎร์ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรข้าราชการ ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นอกจากนี้ การสอบถามพยานบางปากยังมีการกล่าวพาดพิงถึงบุคคลอื่นที่เป็นเยาวชน การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอาจมีผลกระทบต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ด้วย ดังนั้น จึงมีความเห็นไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยไม่ส่งเอกสารดังกล่าวให้

(๕) เอกสารส่งรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเยาวชน ซึ่งเป็นของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ และเอกสารบันทึกขอให้ตรวจสอบแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือ เป็นเอกสารลับของทางราชการ และเป็นข้อมูลส่วนตัวและรายงานรายละเอียดเกี่ยวกับตัวผู้ต้องหา เป็นเอกสารที่เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการลุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) และตามกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมเกี่ยวแก่เด็กและเยาวชน ข้อ ๘ เรื่อง การรักษาความลับ ข้อ ๘.๑ ต้องเคารพสิทธิส่วนตัวของเด็กและเยาวชน อันเนื่องจากการเผยแพร่ข่าวสารฯ หรือการตราบาป และข้อ ๘.๒ ไม่เผยแพร่ข่าวสารที่อาจทำให้สามารถรู้ตัวเด็กและเยาวชน จึงมีความเห็นไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยไม่ส่งเอกสารดังกล่าวให้

(๖) เอกสารบันทึกขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง และรายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่เป็นหนังสือโต้ตอบระหว่างสำนักงานอัยการภาค ๖ กับสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ เห็นว่า เอกสารดังกล่าวเป็นความเห็นหรือคำแนะนำหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใดตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๓) จึงมีความเห็นไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยไม่ส่งเอกสารดังกล่าวให้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้อุทธรณ์มีความประสงค์ร้องขอมีจำนวน ๗ รายการ ดังนี้

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ เอกสารในสำนวนการสอบสวนทุกรายการ

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ หนังสือส่งสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนถึงพนักงานอัยการ

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ คำให้การผู้กล่าวหา ผู้ต้องหา และพยานทุกปากทั้งในชั้นสอบสวน และในชั้นพนักงานอัยการ

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๔ บันทึกพนักงานสอบสวน และรายงานการสอบสวน

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๕ เอกสารการสั่งการเกี่ยวกับคดีของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการทุกระดับชั้น ทุกฉบับ

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๖ เอกสารโต้ตอบระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในคดีทุกฉบับ

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๗ เอกสารพยานหลักฐานและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องในคดีทั้งหมด

ข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้อุทธรณ์มีความประสงค์ร้องขอดังกล่าวเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการสอบสวนและการสั่งการเกี่ยวกับคดีในคดีอาญาที่ ๑๒๙๖/๒๕๖๓ ที่สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์มีอยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแล ซึ่งปรากฏรวมอยู่ในข้อมูลข่าวสารที่สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์จัดส่งให้คณะกรรมการวินิจฉัยฯ เพื่อประกอบการพิจารณา จำนวน ๑๘๐ แผ่น เมื่อข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำชี้แจงของสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์รับฟังได้ว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ คือ เอกสารตามที่ระบุในข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ ถึงรายการที่ ๗ จึงเป็นข้อมูลข่าวสารเดียวกันกับข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ ถึงรายการที่ ๗ ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยฯ จะได้มีการพิจารณาวินิจฉัยไปในคราวเดียวกันนี้ จึงไม่มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ อีก

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ และข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ ในส่วนเอกสารคำให้การผู้กล่าวหา ในชั้นพนักงานสอบสวน ได้แก่ คำให้การของผู้อุทธรณ์ และคำให้การของนายร่ำ

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๔ และข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๕ ในส่วนเอกสารรายงานการสอบสวนคดีอาญาที่ ๑๒๙๖/๒๕๖๓ และข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๗ ในส่วนเอกสารสำเนาเอกสารร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมของผู้อุทธรณ์ เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เชเฟ้นเพดน้ำ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๙๑ /๒๕๖๕

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามคำชี้แจงสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์รับฟังได้ว่า สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ ไม่ใช่กรณีที่หน่วยงานปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว จึงไม่มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัย

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๖ ในส่วนเอกสารการส่งรายการข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเยาวชนที่เป็นของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ และเอกสารบันทึกขอให้ตรวจสอบแผ่นลายพิมพ์นิ้วมือ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้อุทธรณ์ไม่มีความประสงค์ขออุทธรณ์การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๖ ในส่วนเอกสารนี้ จึงไม่มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัย

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ ในส่วนเอกสารคำให้การพยานบุคคลที่เป็นครู และคำให้การพยานบุคคลที่เป็นกรรมการสอบสวนวินัย ในชั้นพนักงานสอบสวน ซึ่งเป็นข้อมูลที่พยานบุคคลดังกล่าวได้ให้การต่อพนักงานสอบสวนตามข้อเท็จจริงที่ตนได้ประสบพบเห็นหรือได้เข้าไปมีส่วนรับรู้รับทราบอย่างหนึ่งอย่างใดเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอันเกี่ยวเนื่องกับพฤติการณ์ในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูรายหนึ่งในโรงเรียนนครสวรรค์ ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๕ ในส่วนเอกสารความเห็นและคำสั่งของพนักงานอัยการ ตั้งแต่ชั้นอัยการผู้ตรวจสำนวน อัยการจังหวัดคดีเยาวชนและครอบครัว อัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ อัยการฝ่าย รองอธิบดีอัยการภาค ๖ และอธิบดีอัยการภาค ๖ ที่ปรากฏอยู่ในแบบ อก. ๔ และแบบ อก. ๒๐ ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๖ ในส่วนเอกสารการขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง ตามหนังสือสำนักงานอัยการภาค ๖ ที่ อส ๐๐๕๘ (อภ ๖.๒)/๒๗๔ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๔ และบันทึกสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔ และการรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามหนังสือสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ ที่ อส ๐๐๖๑ (นว)/๑๓๔ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๔ และข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๖ ในส่วนเอกสารการส่งสำเนาสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริง และเอกสารที่ส่งมาด้วย ตามหนังสือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๒ ลับ ที่ ศธ ๐๔๒๗๒/๓๗๒ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๓ และเอกสารการส่งสำเนาสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริง และสอบสวนวินัย และเอกสารที่ส่งมาด้วย ตามหนังสือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ลับ ที่ ศธ ๐๔๒๗๒/๑๑๔ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ ถึงแม้ว่าข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๕ ในส่วนเอกสารความเห็นและคำสั่งของพนักงานอัยการในแบบ อก. ๔ และแบบ อก. ๒๐ และข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๖ ในส่วนเอกสารการขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง และการรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าว จะมีลักษณะเป็นความเห็นหรือคำแนะนำของหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใดตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และแม้ว่าข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๖ ในส่วนเอกสารการส่งสำเนาสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริง และเอกสารการส่งสำเนาสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริง และสอบสวนวินัย จะเป็นเอกสารที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๒ ได้จัดทำขึ้น และได้กำหนดชั้นความลับของเอกสารไว้ ซึ่งก็ไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ที่จะพิจารณาให้เปิดเผยได้ตามข้อ ๒๔ ของระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า พนักงานอัยการจังหวัดคดีเด็ก

และเยาวชนครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์มีคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหา ในความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงาน ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๗ และผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์เห็นชอบแล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารย่อมไม่อาจทำให้การพิจารณาสั่งคดีตามกฎหมายของพนักงานอัยการที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ผู้อุทธรณ์เป็นกล่าวหา จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียในข้อมูลข่าวสาร สมควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร เพื่อใช้ในการปกป้องสิทธิและตรวจสอบว่า การพิจารณาทำความเห็นสั่งไม่ฟ้องคดีของพนักงานอัยการจังหวัดคดีเด็กและเยาวชนครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ อีกทั้งการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสและตรวจสอบได้ของสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว จึงเห็นควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ ในส่วนเอกสารคำให้การพยานบุคคลที่เป็นครู และคำให้การพยานบุคคลที่เป็นกรรมการสอบสวนวินัย ในชั้นพนักงานสอบสวน ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๕ ในส่วนเอกสารความเห็นและคำสั่งของพนักงานอัยการในแบบ อก. ๔ และแบบ อก. ๒๐ และข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๖ ในส่วนเอกสารการขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง และการรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง และในส่วนเอกสารการส่งสำเนาสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริง และการสอบสวนวินัยดังกล่าว ให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ โดยให้ลบ ตัดทอน หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือข้อมูลข่าวสารในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล ได้แก่ วันเดือนปีเกิด อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา อาชีพ ที่อยู่ ชื่อบิดาและมารดา สถานภาพครอบครัว หมายเลขประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ภาพถ่ายและประวัติผู้ต้องหา ข้อมูลทะเบียนราษฎร หมายเลขโทรศัพท์ และลายมือชื่อ ของผู้ต้องหา รวมทั้งชื่อนามสกุล ตำแหน่ง สังกัด วันเดือนปีเกิด อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา อาชีพ ที่อยู่ ชื่อบิดาและมารดา สถานภาพครอบครัว หมายเลขประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวที่ปรึกษากฎหมาย ข้อมูลทะเบียนราษฎร หมายเลขโทรศัพท์ และลายมือชื่อ ของผู้ต้องหา ในฐานะพยานผู้ให้ถ้อยคำในสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริง และการสอบสวนวินัย และของพยานผู้ให้ถ้อยคำรายอื่น และของบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อความใดที่อาจทำให้ทราบได้ว่าพยานผู้ให้ถ้อยคำดังกล่าวเป็นบุคคลใด ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นอกจากนี้ การเปิดเผยชื่อ นามสกุล หรือข้อความใดที่ทำให้ทราบได้ว่า พยานผู้ให้ถ้อยคำเป็นบุคคลใดจะทำให้พยานผู้ให้ถ้อยคำเกิดความไม่เชื่อมั่นในความปลอดภัยของตนจากการให้ถ้อยคำ และทำให้ต่อไปจะไม่มีผู้ใดกล้าให้ข้อมูลข้อเท็จจริงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญา จึงให้ปกปิดข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้ไว้ด้วย

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ ในส่วนเอกสารคำให้การผู้ต้องหา และคำให้การพยานบุคคล ที่เป็นเด็กและเยาวชน ในชั้นพนักงานสอบสวน เป็นข้อมูลที่ผู้ต้องหา และพยานบุคคลดังกล่าวได้ให้การต่อพนักงานสอบสวนตามข้อเท็จจริงที่ตนได้ประสบพบเห็นหรือได้เข้าไปมีส่วน

รับรู้รับทราบอย่างหนึ่งอย่างใดในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอันเกี่ยวเนื่องกับพฤติการณ์ในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูรายหนึ่งในโรงเรียนนครสวรรค์ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า พนักงานอัยการจังหวัดคดีเด็กและเยาวชนครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์มีคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหา ในความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงาน ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหายตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๓๗ และผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์เห็นชอบแล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารย่อมไม่อาจทำให้การพิจารณาสั่งคดีตามกฎหมายของพนักงานอัยการที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ผู้อุทธรณ์เป็นกล่าวหา จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียในข้อมูลข่าวสาร สมควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้ในการปกป้องสิทธิและตรวจสอบว่าการพิจารณาทำความเห็นสั่งไม่ฟ้องคดีของพนักงานอัยการจังหวัดคดีเด็กและเยาวชนครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ อีกทั้งการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใส และตรวจสอบได้ของสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ แต่อย่างไรก็ดี สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ได้ชี้แจงประการหนึ่งด้วยว่า ผู้ต้องหา รวมถึงพยานบุคคล ที่เป็นเด็กและเยาวชนในคดีนี้จะต้องได้รับการเคารพต่อสิทธิส่วนตัวของเด็กและเยาวชนเพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหาย หรือจากการตราบาป ซึ่งสอดคล้องกับระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๘๖ และกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติ ว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่เด็กและเยาวชน ข้อ ๘ เรื่องการรักษาความลับ ข้อ ๘.๑ ต้องเคารพสิทธิส่วนตัวของเด็กและเยาวชนอันเนื่องมาจากการเผยแพร่ข่าวสารฯ หรือการตราบาป และข้อ ๘.๒ ไม่เผยแพร่ข่าวสารที่อาจทำให้สามารถรู้ตัวเด็กและเยาวชน ดังนั้น หากจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้ผู้อุทธรณ์คัดสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของเอกสารตามความประสงค์ของผู้อุทธรณ์ อาจไม่เป็นผลดีต่อผู้ต้องหา รวมถึงพยานบุคคล ที่เป็นเด็กและเยาวชน อันจะเป็นการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องกับหลักการเคารพต่อสิทธิส่วนตัวของเด็กและเยาวชนเพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหาย หรือจากการตราบาป ตามนัยระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๘๖ ประกอบกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่เด็กและเยาวชน ข้อ ๘ ตามนัยคำชี้แจงของสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ดังกล่าว ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว จึงเห็นสมควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ ในส่วนเอกสารคำให้การผู้ต้องหา และคำให้การพยานบุคคล ที่เป็นเด็กและเยาวชน ในชั้นพนักงานสอบสวน โดยให้สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ทำการคัดถ่ายสำเนาข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ ในส่วนนี้ ให้ผู้อุทธรณ์เข้าตรวจดูสำเนาที่คัดถ่ายนั้นได้ แต่ไม่ให้สำเนา ทั้งนี้ โดยให้ลบตัดทอน หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือข้อมูลข่าวสารในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล ได้แก่ วันเดือนปีเกิด อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา อาชีพ ที่อยู่ ชื่อบิดาและมารดา สถานภาพครอบครัว หมายเลขประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัว

ประชาชน ภาพถ่ายและประวัติผู้ต้องหา ข้อมูลทะเบียนราษฎร หมายเลขโทรศัพท์ และลายมือชื่อของผู้ต้องหา รวมทั้งชื่อ นามสกุล วันเดือนปีเกิด อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา อาชีพ ที่อยู่ ชื่อบิดาและมารดา สถานภาพครอบครัว หมายเลขประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ข้อมูลทะเบียนราษฎร หมายเลขโทรศัพท์ และลายมือชื่อของพยานผู้ให้ถ้อยคำ ตลอดจนข้อความใดที่อาจทำให้ทราบได้ว่า พยานผู้ให้ถ้อยคำดังกล่าวเป็นบุคคลใด ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก่อนการเปิดเผยด้วย นอกจากนี้ การเปิดเผยชื่อ นามสกุล หรือข้อความใดที่ทำให้ทราบได้ว่า พยานผู้ให้ถ้อยคำเป็นบุคคลใดจะทำให้พยานผู้ให้ถ้อยคำเกิดความไม่เชื่อมั่นในความปลอดภัยของตนจากการให้ถ้อยคำ และทำให้ต่อไปจะไม่มีผู้ใดกล้าให้ข้อมูลข้อเท็จจริงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญา จึงให้ปกปิดข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้ไว้ด้วย

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ ในส่วนคำให้การผู้กล่าวหา ผู้ต้องหา และพยานทุกปาก ในชั้นพนักงานอัยการ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามคำชี้แจงของสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ว่า คำให้การในชั้นพนักงานอัยการไม่มี สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์จึงไม่มีข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้ ไม่ใช่กรณีที่หน่วยงานปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จึงไม่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ที่จะพิจารณา หากผู้อุทธรณ์ไม่เชื่อว่าเป็นความจริง อาจใช้สิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อขอให้ตรวจสอบได้ตามมาตรา ๓๓ ประกอบมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังต่อไปนี้

๑. เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ ในส่วนเอกสารคำให้การพยานบุคคลที่เป็นครูและคำให้การพยานบุคคลที่เป็นกรรมการสอบสวนวินัย ในชั้นพนักงานสอบสวน ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๕ ในส่วนเอกสารความเห็นและคำสั่งของพนักงานอัยการในแบบ อก. ๔ และแบบ อก. ๒๐ และข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๖ ในส่วนเอกสารการขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง และการรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง และในส่วนเอกสารการส่งสำเนาสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริง และเอกสารการส่งสำเนาสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริง และสอบสวนวินัย ดังกล่าวข้างต้น ให้ผู้อุทธรณ์ทราบ พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์ โดยให้ลบ ตัดทอน หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือข้อมูลข่าวสารในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล ได้แก่ วันเดือนปีเกิด อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา อาชีพ ที่อยู่ ชื่อบิดาและมารดา สถานภาพครอบครัว หมายเลขประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ภาพถ่ายและประวัติผู้ต้องหา ข้อมูลทะเบียนราษฎร หมายเลขโทรศัพท์ และลายมือชื่อของผู้ต้องหา รวมทั้งชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง สังกัด วันเดือนปีเกิด อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา

คำวินิจฉัย ที่ สค ๔๑ /๒๕๖๕

อาชีพ ที่อยู่ ชื่อบิดาและมารดา สถานภาพครอบครัว หมายเลขประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวที่ปรึกษากฎหมาย ข้อมูลทะเบียนราษฎร หมายเลขโทรศัพท์ และลายมือชื่อ ของผู้ต้องหา ในฐานะพยานผู้ให้ถ้อยคำในสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริงและการสอบสวนวินัย และของพยานผู้ให้ถ้อยคำรายอื่น และของบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อความใดที่อาจทำให้ทราบได้ว่า พยานผู้ให้ถ้อยคำดังกล่าวเป็นบุคคลใด ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๒. เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ ในส่วนเอกสารคำให้การผู้ต้องหา และคำให้การพยานบุคคล ที่เป็นเด็กและเยาวชน ในชั้นพนักงานสอบสวน ให้ผู้อุทธรณ์ทราบ โดยให้สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ทำการคัดถ่ายสำเนาข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ ในส่วนนี้ ให้ผู้อุทธรณ์เข้าตรวจดูสำเนาที่คัดถ่ายนั้นได้ แต่ไม่ให้สำเนา ทั้งนี้ โดยให้ลบตัดทอน หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือข้อมูลข่าวสารในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล ได้แก่ วันเดือนปีเกิด อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา อาชีพ ที่อยู่ ชื่อบิดาและมารดา สถานภาพครอบครัว หมายเลขประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ภาพถ่ายและประวัติผู้ต้องหา ข้อมูลทะเบียนราษฎร หมายเลขโทรศัพท์ และลายมือชื่อของผู้ต้องหา รวมทั้งชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง สังกัด วันเดือนปีเกิด อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา อาชีพ ที่อยู่ ชื่อบิดาและมารดา สถานภาพครอบครัว หมายเลขประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ข้อมูลทะเบียนราษฎร หมายเลขโทรศัพท์ และลายมือชื่อของพยานผู้ให้ถ้อยคำ ตลอดจนข้อความใดที่อาจทำให้ทราบได้ว่า พยานผู้ให้ถ้อยคำดังกล่าวเป็นบุคคลใด ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก่อนการเปิดเผยด้วย

(ศาสตราจารย์พิเศษธงทอง จันทรางศุ) หัวหน้าคณะที่ ๒

(นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส) กรรมการ

ว่าที่ร้อยตำรวจตรี (อาพัทธ์ สุขะนันท์) กรรมการ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๕๑ /๒๕๖๕

(นายเชิดศักดิ์ เจนวรากุล) กรรมการ

(นายพิรุฬ เพียรล้ำเลิศ) กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๗๒ /๒๕๖๕
เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานอัยการคดีเยาวชน
และครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ เกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนในคดีอาญา

ผู้อุทธรณ์ : นางญ ๆ

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นางญ ๆ ผู้อุทธรณ์ มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ ขอข้อมูลข่าวสารของสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์เกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนในคดีอาญา จำนวน ๗ รายการ ดังนี้

รายการที่ ๑ เอกสารในสำนวนการสอบสวนทุกรายการ

รายการที่ ๒ หนังสือส่งสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนถึงพนักงานอัยการ

รายการที่ ๓ คำให้การผู้กล่าวหา ผู้ต้องหา และพยานทุกปาก ทั้งในชั้นสอบสวนและในชั้นพนักงานอัยการ

รายการที่ ๔ บันทึกพนักงานสอบสวน และรายงานการสอบสวน

รายการที่ ๕ เอกสารการสั่งการเกี่ยวกับคดีของพนักงานสอบสวน และพนักงานอัยการทุกระดับขั้น ทุกฉบับ

รายการที่ ๖ เอกสารโต้ตอบระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในคดี ทุกฉบับ

รายการที่ ๗ เอกสารพยานหลักฐานและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องในคดีทั้งหมด

สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์มีหนังสือ ที่ อส ๐๐๖๐ (นว)/๖๔๒ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ถึงผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารบางรายการ บางส่วน โดยให้เหตุผลสรุปความได้ดังนี้

(๑) รายการที่ ๑ คือ เอกสารตามที่ระบุในรายการที่ ๒ ถึงรายการที่ ๗ ดังนั้นจึงแยกการพิจารณาทีละข้อในข้อถัดไป

(๒) รายการที่ ๒ ได้แก่ หนังสือของสถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์ เรื่อง ส่งสำนวนคดีเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์จึงมีความเห็นให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยส่งเอกสารให้ผู้อุทธรณ์แล้ว

(๓) รายการที่ ๓ คำให้การผู้กล่าวหา ผู้ต้องหา และพยานทุกปาก ทั้งในชั้นสอบสวน และในชั้นพนักงานอัยการ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๗๒ /๒๕๖๕

เนื่องจากคดีนี้มีคำให้การของบุคคลต่าง ๆ ในชั้นพนักงานสอบสวน จำนวน ๑๓ ปาก ซึ่งแยกการพิจารณาได้ดังนี้

๓.๑) คำให้การผู้กล่าวหา ได้แก่ คำให้การผู้อุทธรณ์ และคำให้การนายร.

ในชั้นพนักงานสอบสวน สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์จึงมีความเห็นให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยส่งเอกสารให้ผู้อุทธรณ์แล้ว

๓.๒) คำให้การผู้ต้องหา และคำให้การพยานอื่น ที่เป็นเยาวชน ได้แก่ คำให้การผู้ต้องหา อายุ ๑๕ ปี และคำให้การพยานบุคคล อายุ ๑๖ ปี ในชั้นพนักงานสอบสวน สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์มีความเห็นไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากมีข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และมีความเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของบุคคลผู้ให้การและบุคคลอื่นที่พยานให้การพาดพิง อีกทั้งยังเป็นข้อมูลข่าวสารที่อาจกระทบต่อสวัสดิภาพและอนาคตของเยาวชน ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) (๔) และ (๕) ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๘๖ และกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่เด็กและเยาวชน ข้อ ๘.๑ และข้อ ๘.๒

๓.๓) คำให้การของพยานปากอื่น ๆ ที่เป็นครู และเป็นกรรมการสอบสวนทางวินัย สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์มีความเห็นไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากมีข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และมีความเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของบุคคลผู้ให้การ และบุคคลอื่นที่พยานให้การพาดพิง อีกทั้งยังเป็นข้อมูลข่าวสารที่อาจกระทบต่อสวัสดิภาพและอนาคตของเยาวชน ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) (๔) และ (๕) ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๘๖ และกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติ ว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่เด็กและเยาวชน ข้อ ๘.๑ และข้อ ๘.๒

๓.๔) คำให้การของพยานปากอื่น ๆ ที่เป็นผู้ปกครองผู้ต้องหา และที่เป็นผู้ปกครองของเด็กนักเรียนในชั้นเรียนที่เกิดเหตุ ซึ่งนักเรียนนั้นยังเป็นเยาวชน สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์มีความเห็นไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากมีข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และมีความเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของผู้ให้การและบุคคลอื่นที่พยานให้การพาดพิงถึง อีกทั้งยังเป็นข้อมูลข่าวสารที่อาจกระทบต่อสวัสดิภาพและอนาคตของเยาวชน ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) (๔) และ (๕) ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๘๖ และกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติ ว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่เด็กและเยาวชน (กฎแห่งกรุงปักกิ่ง) ข้อ ๘

ส่วนคำให้การในชั้นพนักงานอัยการไม่มี

(๔) รายการที่ ๔ ได้แก่ บันทึกพนักงานสอบสวน และรายงานการสอบสวน ซึ่งเป็นเอกสารที่พนักงานสอบสวนได้จัดทำขึ้น และเคยมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารบางส่วนแล้ว

สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์จึงมีความเห็นให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยส่งเอกสารให้ผู้อุทธรณ์ทราบ

(๕) รายการที่ ๕ ได้แก่ เอกสารต่าง ๆ ที่แยกการพิจารณาได้ดังนี้

๕.๑) เอกสารการสั่งการเกี่ยวกับคดีของพนักงานสอบสวน ได้แก่ รายงานการสอบสวนคดีอาญาที่ ๑๘๓๓/๒๕๖๓ ซึ่งสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์มีความเห็นให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามข้อ (๔) แล้ว

๕.๒) เอกสารการสั่งการเกี่ยวกับคดีของพนักงานอัยการ ได้แก่ ความเห็นและคำสั่งของพนักงานอัยการ ตั้งแต่อัยการผู้ตรวจสำนวน อัยการจังหวัดคดีเยาวชนและครอบครัว อัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ อัยการฝ่าย รองอธิบดีอัยการภาค ๖ และอธิบดีอัยการภาค ๖ สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์มีความเห็นไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากเป็นเอกสารที่เกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจสั่งคดีของพนักงานอัยการแต่ละลำดับชั้น ซึ่งเป็นดุลพินิจในการพิจารณาสั่งคดีของพนักงานอัยการ ซึ่งมีอิสระและได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๘ และตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ การเปิดเผยความเห็นและคำสั่งดังกล่าวย่อมทำให้การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนเสื่อมประสิทธิภาพตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) และกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่เด็กและเยาวชน ข้อ ๘.๑ และข้อ ๘.๒

(๖) รายการที่ ๖ ได้แก่ หนังสือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในสำนวนคดี สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์มีความเห็นให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ยกเว้นหนังสือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๒ เรื่อง ส่งสำเนาสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริง และเอกสารที่ส่งมาด้วย ซึ่งเป็นเอกสารที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๒ ได้จัดส่งให้พนักงานสอบสวน เนื่องจากเป็นเอกสารลับของทางราชการ และมีรายละเอียดเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนในทางลับ โดยมีการระบุข้อมูลส่วนบุคคล นอกจากนี้ การสอบถามพยานบุคคลบางปากยังมีการกล่าวหาพาดพิงถึงบุคคลที่เป็นเยาวชน ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร และอาจมีผลกระทบต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๔) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๔๓ สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์จึงเปิดเผยข้อมูลข่าวสารบางส่วน

(๗) รายการที่ ๗ ได้แก่ เอกสารซึ่งสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ได้พิจารณาให้ความเห็นแล้วตามข้อ (๒) ถึงข้อ (๖) ข้างต้น และสำเนาเอกสารของผู้อุทธรณ์ บัญชีสำนวนการสอบสวน และสำเนาคำขอข้อมูลข่าวสารของบิดาผู้ต้องหา พร้อมเอกสารที่บิดาผู้ต้องหาขอคัดถ่าย สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์

มีความเห็นให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ยกเว้นสำเนาคำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์ ที่ ๑/๒๕๖๓ บันทึกแจ้งข้อกล่าวหา และหมายเรียกผู้ต้องหา สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์มีความเห็นไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากสำเนาคำสั่งดังกล่าวเป็นเอกสารลับของทางราชการ และมีรายละเอียดเกี่ยวกับการสืบสวนในทางลับ ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร และกระทบต่อความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ส่วนบันทึกแจ้งข้อกล่าวหา และหมายเรียกผู้ต้องหานั้น เป็นเอกสารที่ปรากฏข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของผู้ต้องหาที่เป็นเยาวชน และมีข้อมูลรายละเอียดที่พาดพิงถึงผู้ต้องหาที่เป็นเยาวชนที่ได้มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องไปแล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอาจกระทบต่อสวัสดิภาพและอนาคตของเยาวชน ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) (๔) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๘๖ และกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่เด็กและเยาวชน ข้อ ๘.๑ และข้อ ๘.๒ สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์จึงเปิดเผยข้อมูลข่าวสารบางส่วน โดยดำเนินการตามมาตรา ๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ได้พิจารณาคำอุทธรณ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงสรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์มีหนังสือ ฉบับลงวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ ขอข้อมูลข่าวสารของสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์เกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนในคดีอาญา จำนวน ๗ รายการ ข้างต้นแต่สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารบางรายการ บางส่วน ผู้อุทธรณ์จึงได้อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ดังกล่าว

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ มีหนังสือ ที่ อส ๐๐๖๐ (นว)/๗๓๘ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๔ ถึงคณะกรรมการวินิจฉัยฯ จัดส่งข้อมูลข่าวสารมาเพื่อประกอบการพิจารณา ประกอบด้วย เอกสารสำนวนการสอบสวน จำนวน ๒๓๒ แผ่น พร้อมมีคำชี้แจงสรุปความได้ดังนี้

(๑) คำให้การผู้ต้องหา และคำให้การพยานอื่น ที่เป็นเยาวชน ได้แก่ คำให้การผู้ต้องหา อายุ ๑๕ ปี และคำให้การพยานบุคคล อายุ ๑๖ ปี ในชั้นพนักงานสอบสวน สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์มีความเห็นไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากมีรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ที่อยู่ วันเดือนปีเกิด เลขประจำตัวประชาชน ชื่อบิดามารดา สถานที่

ศึกษาเล่าเรียน ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และมีข้อความที่พาดพิงถึงผู้ต้องหาที่เป็นเยาวชนและบุคคลอื่น การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร และอาจมีผลกระทบต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลซึ่งเป็นเยาวชนที่ได้ให้การดังกล่าวไว้ด้วย นอกจากนี้ ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๘๖ กำหนดให้พนักงานอัยการคำนึงถึงการคุ้มครองสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ ฯลฯ ให้เป็นไปตามกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่เด็กและเยาวชน ข้อ ๘.๑ และข้อ ๘.๒ ดังนั้น การเปิดเผยคำให้การผู้ต้องหาและคำให้การพยานอื่น ที่เป็นเยาวชน และมีข้อความที่พาดพิงถึงผู้ต้องหาซึ่งเป็นเยาวชนและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง อาจทำให้กระทบต่อสวัสดิภาพและอนาคตของเยาวชน และเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการตราบาปที่ส่งผลต่อเยาวชนได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) (๔) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๘๖ และกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติ ว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่เด็กและเยาวชน (กฎแห่งกรุงปักกิ่ง) ข้อ ๘

(๒) คำให้การของพยานปากอื่น ๆ แยกพิจารณาดังนี้

๒.๑) คำให้การของพยาน ที่เป็นครู จำนวน ๓ ปาก และที่เป็นกรรมการสอบสวนวินัย จำนวน ๔ ปาก สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ มีความเห็นไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากมีการระบุรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลและพาดพิงถึงข้อมูลส่วนตัวของบุคคลต่าง ๆ หลายคน การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและความปลอดภัยของบุคคลดังกล่าวได้ และยังเกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๔) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๒.๒) คำให้การของพยานปากอื่น ๆ ที่เป็นผู้ปกครองผู้ต้องหา จำนวน ๑ ปาก และที่เป็นผู้ปกครองของเด็กนักเรียนในชั้นเรียนที่เกิดเหตุ ซึ่งนักเรียนนั้นยังเป็นเยาวชน จำนวน ๑ ปาก ในชั้นพนักงานสอบสวน สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ มีความเห็นไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากมีการระบุรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของพยาน ตลอดถึงข้อมูลส่วนบุคคลและรายละเอียดที่พาดพิงถึงผู้ต้องหาและเด็กนักเรียนในชั้นเรียนที่เกิดเหตุ ซึ่งยังเป็นเยาวชน การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงเป็นการขัดต่อเจตนารมณ์การคุ้มครองสวัสดิภาพและหลีกเลี่ยงความเสียหายที่จะเกิดแก่เยาวชน ตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๘๖ และกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่เด็กและเยาวชน (กฎแห่งกรุงปักกิ่ง) ข้อ ๘ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงไม่เป็นไปตามมาตรฐานสากล และอาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่สำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ และอาจเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) (๔) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๘๖ และกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติ ว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่เด็กและเยาวชน (กฎแห่งกรุงปักกิ่ง) ข้อ ๘

(๓) เอกสารการสั่งการเกี่ยวกับคดีของพนักงานอัยการทุกระดับชั้น ทุกฉบับ ได้แก่ ความเห็นและคำสั่งของพนักงานอัยการในแบบ อก. ๔ และ อก. ๒๐ ตั้งแต่อัยการผู้ตรวจสำนวน อัยการจังหวัดคดีเยาวชนและครอบครัว อัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ อัยการฝ่าย รองอธิบดีอัยการภาค ๖ และอธิบดีอัยการภาค ๖ สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์มีความเห็นไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากเป็นเอกสารที่เกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจสั่งคดีของพนักงานอัยการแต่ละลำดับชั้น ซึ่งเป็นดุลพินิจในการพิจารณาสั่งคดีของพนักงานอัยการ มีอิสระและได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๘ และตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ การเปิดเผยความเห็นและคำสั่งดังกล่าวย่อมทำให้การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนเสื่อมประสิทธิภาพตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) และยังเป็นการขัดต่อเจตนารมณ์การคุ้มครองสวัสดิภาพและหลีกเลี่ยงความเสียหายที่จะเกิดแก่เยาวชน ตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๘๖ และกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติ ว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่เด็กและเยาวชน (กฎแห่งกรุงปักกิ่ง) ข้อ ๘

(๔) เอกสารโต้ตอบระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในคดี ได้แก่ หนังสือโต้ตอบระหว่างสถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์ กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๒ เรื่อง ส่งสำเนาสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริง และเอกสารที่ส่งมาด้วย ซึ่งเป็นเอกสารที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๒ ได้จัดส่งให้พนักงานสอบสวน สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์มีความเห็นไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากเป็นเอกสารลับของทางราชการ และมีรายละเอียดเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนในทางลับ โดยมีการระบุข้อมูลส่วนบุคคล เช่น ชื่อ นามสกุล สถานะการเป็นนักเรียน หรือตำแหน่ง สังกัด ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นอกจากนี้ การสอบถามพยานบางปากยังมีการกล่าวพาดพิงพฤติการณ์และนิสัยส่วนตัวของบุคคลอื่นในทางลบ ซึ่งเป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล แต่หากถูกเปิดเผยไป อาจมีการนำข้อมูลดังกล่าวไปดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดกับบุคคลดังกล่าว ซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใดตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ด้วย ซึ่งตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุด

คำวินิจฉัย ที่ สค ๘๗ /๒๕๖๕

ว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๔๓ ให้พิจารณาตามความเหมาะสม ไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น

(๕) เอกสารพยานหลักฐานและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องในคดี สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์มีความเห็นไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ดังนี้

(๕.๑) สำเนาคำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์ ที่ ๑/๒๕๖๓ เรื่อง ลดโทษ

(๕.๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียน สำเนาบัตรข้าราชการ ข้อมูลทะเบียนราษฎร สำเนาบัตรที่ปรึกษา และเอกสารที่เกี่ยวข้องของผู้ต้องหา และพยานปากอื่น ๆ

(๕.๓) บันทึกแจ้งข้อกล่าวหาคดีอาญาที่ ๑๘๓๓/๒๕๖๓ และหมายเรียกผู้ต้องหา

(๖) เอกสารที่ได้เปิดเผยแก่ผู้อุทธรณ์ สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์มีความเห็นเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยปกปิดข้อความบางส่วน ดังนี้

(๖.๑) บันทึกพนักงานสอบสวน รายงานการสอบสวน และบันทึกส่งมอบสำนวนสอบสวน

(๖.๒) บัญชีสำนวนการสอบสวน

(๖.๓) เอกสารคำขอข้อมูลข่าวสารของบิดาของผู้ต้องหา พร้อมสำเนาเอกสารที่บิดาของผู้ต้องหาคัดถ่าย

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้อุทธรณ์มีความประสงค์ร้องขอมีจำนวน ๗ รายการ ดังนี้

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ เอกสารในสำนวนการสอบสวนทุกรายการ

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ หนังสือส่งสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนถึงพนักงานอัยการ

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ คำให้การผู้กล่าวหา ผู้ต้องหา และพยานทุกปากทั้งในชั้นสอบสวน และในชั้นพนักงานอัยการ

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๔ บันทึกพนักงานสอบสวน และรายงานการสอบสวน

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๕ เอกสารการสั่งการเกี่ยวกับคดีของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการทุกระดับชั้น ทุกฉบับ

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๖ เอกสารโต้ตอบระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในคดีทุกฉบับ

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๗ เอกสารพยานหลักฐานและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องในคดีทั้งหมด

ข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้อุทธรณ์มีความประสงค์ร้องขอดังกล่าวเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการสอบสวนและการสั่งการเกี่ยวกับคดีในคดีอาญาที่ ๑๘๓๓/๒๕๖๓ ที่สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและ

ครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์มีอยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแล ซึ่งปรากฏรวมอยู่ในข้อมูลข่าวสารที่สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์จัดส่งให้คณะกรรมการวินิจฉัยฯ เพื่อประกอบการพิจารณา จำนวน ๒๓๒ แผ่น เมื่อข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำชี้แจงของสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์รับฟังได้ว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ คือ เอกสารตามที่ระบุในข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ ถึงรายการที่ ๗ จึงเป็นข้อมูลข่าวสารเดียวกันกับข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ ถึงรายการที่ ๗ ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยฯ จะได้มีการพิจารณาวินิจฉัยไปในคราวเดียวกันนี้ จึงไม่มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ อีก

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ ได้แก่ หนังสือของสถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์ เรื่อง ส่งสำนวนคดีเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง และข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ ในส่วนเอกสารคำให้การผู้กล่าวหา ในชั้นพนักงานสอบสวน ได้แก่ คำให้การผู้อุทธรณ์ และคำให้การนายร

และข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๗ ในส่วนของสำเนาเอกสารของผู้อุทธรณ์ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามคำชี้แจงสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์รับฟังได้ว่า สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ ไม่ใช่กรณีที่หน่วยงานปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จึงไม่มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัย

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ ในส่วนเอกสารคำให้การผู้ต้องหา คำให้การพยานบุคคล ที่เป็นเด็กและเยาวชน คำให้การพยานบุคคลที่เป็นผู้ปกครองของผู้ต้องหา และคำให้การพยานบุคคลที่เป็นผู้ปกครองของเด็กนักเรียนในชั้นเรียนที่เกิดเหตุ ซึ่งนักเรียนนั้นยังเป็นเยาวชนในชั้นพนักงานสอบสวน เป็นข้อมูลที่ผู้ต้องหา และพยานบุคคลดังกล่าว ได้ให้การต่อพนักงานสอบสวนตามข้อเท็จจริงที่ตนได้ประสบพบเห็นหรือได้เข้าไปรับรู้รับทราบอย่างหนึ่งอย่างใดในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอันเกี่ยวเนื่องกับพฤติการณ์ในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูรายหนึ่งในโรงเรียนนครสวรรค์ และข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๗ ในส่วนเอกสารคำให้การของผู้ต้องหา ที่บิดาของผู้ต้องหาขอคัดถ่าย เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า พนักงานอัยการจังหวัดคดีเด็กและเยาวชนครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์มีคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหา ในความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงาน ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๗ และผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์เห็นชอบแล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารย่อมไม่อาจทำให้การพิจารณาสั่งคดีตามกฎหมายของพนักงานอัยการที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ผู้อุทธรณ์เป็นกล่าวหา จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียในข้อมูลข่าวสาร สมควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้ในการปกป้องสิทธิและตรวจสอบว่า การพิจารณาทำความเห็นสั่งไม่ฟ้องคดีของพนักงานอัยการจังหวัดคดีเด็กและเยาวชนครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ อีกทั้งการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใส และตรวจสอบได้ของสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ แต่อย่างไรก็ดี สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ได้ชี้แจงด้วยว่า

ผู้ต้องหา และพยานบุคคล ที่เป็นเด็กและเยาวชน จะต้องได้รับการเคารพต่อสิทธิส่วนตัวของเด็กและเยาวชนเพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหายที่จะเกิดแก่เด็กและเยาวชน หรือจากการตราบาป ซึ่งสอดคล้องกับระเบียบสำนักอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๘๖ และกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติ ว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่เด็กและเยาวชน ข้อ ๘ เรื่องการรักษาความลับ ข้อ ๘.๑ ต้องเคารพสิทธิส่วนตัวของเด็กและเยาวชน อันเนื่องมาจากการเผยแพร่ข่าวสารฯ หรือการตราบาป และข้อ ๘.๒ ไม่เผยแพร่ข่าวสารที่อาจทำให้สามารถรู้ตัวเด็กและเยาวชน ส่วนเอกสารคำให้การของพยานบุคคลที่เป็นผู้ปกครองของผู้ต้องหา และคำให้การพยานบุคคลที่เป็นผู้ปกครองของเด็กนักเรียนในชั้นเรียนที่เกิดเหตุ ซึ่งนักเรียนนั้นยังเป็นเยาวชน นั้น ก็ได้มีการระบุรายละเอียดที่พาดพิงถึงผู้ต้องหา และเด็กนักเรียนในชั้นเรียนที่เกิดเหตุ ซึ่งล้วนยังเป็นเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความปกครองดูแล การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้จะเป็นการขัดต่อเจตนารมณ์การคุ้มครองสวัสดิภาพและหลีกเลี่ยงความเสียหายที่จะเกิดแก่เยาวชน ซึ่งไม่สอดคล้องตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๘๖ และกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่เด็กและเยาวชน (กฎแห่งกรุงปักกิ่ง) ข้อ ๘ ดังนั้น หากจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้ผู้อุทธรณ์คัดสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของเอกสารตามความประสงค์ของผู้อุทธรณ์ อาจไม่เป็นผลดีหรือส่งผลกระทบต่อผู้ต้องหา รวมถึงพยานบุคคลที่เป็นเด็กและเยาวชน อันจะเป็นการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องกับหลักการเคารพต่อสิทธิส่วนตัวของเด็กและเยาวชนเพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหาย หรือจากการตราบาป ตามนัยระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๘๖ ประกอบกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมอันเกี่ยวแก่เด็กและเยาวชน ข้อ ๘ ตามที่สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ชี้แจงได้ ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว จึงเห็นสมควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ ในส่วนเอกสารคำให้การผู้ต้องหา และคำให้การพยานบุคคล ที่เป็นเด็กและเยาวชน คำให้การพยานบุคคลที่เป็นผู้ปกครองของผู้ต้องหา และคำให้การพยานบุคคลที่เป็นผู้ปกครองของเด็กนักเรียน ในชั้นเรียนที่เกิดเหตุ ซึ่งนักเรียนนั้นยังเป็นเยาวชน ในชั้นพนักงานสอบสวน และข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๗ ในส่วนเอกสารคำให้การของผู้ต้องหา ที่บิดาของผู้ต้องหาขอคัดถ่าย ให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ โดยให้สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ทำการคัดถ่ายสำเนาข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ และรายการที่ ๗ ในส่วนนี้ ให้ผู้อุทธรณ์เข้าตรวจดูสำเนาที่คัดถ่ายนั้นได้ แต่ไม่ให้สำเนา ทั้งนี้ โดยให้ลบ ตัดทอน หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล หรือข้อมูลข่าวสารในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล ได้แก่ วันเดือนปีเกิด อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา อาชีพ ที่อยู่ ชื่อบิดาและมารดา สถานภาพครอบครัว หมายเลขประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ข้อมูลทะเบียนราษฎร หมายเลขโทรศัพท์ และลายมือชื่อ ของผู้ต้องหา รวมทั้งชื่อ นามสกุล วันเดือนปีเกิด อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา อาชีพ ที่อยู่ ชื่อบิดาและมารดา

สถานภาพครอบครัว หมายเลขประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรที่ปรึกษา ข้อมูลทะเบียนราษฎร หมายเลขโทรศัพท์ และลายมือชื่อของพยานผู้ให้ถ้อยคำ ตลอดจนข้อความใดที่อาจทำให้ทราบได้ว่า พยานผู้ให้ถ้อยคำดังกล่าวเป็นบุคคลใด ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก่อนการเปิดเผยด้วย นอกจากนี้ การเปิดเผยชื่อ นามสกุล หรือข้อความใดที่ทำให้ทราบได้ว่า พยานผู้ให้ถ้อยคำเป็นบุคคลใดจะทำให้พยานผู้ให้ถ้อยคำเกิดความไม่เชื่อมั่นในความปลอดภัยของตนจากการให้ถ้อยคำ และทำให้ต่อไปจะไม่มีผู้ใดกล้าให้ข้อมูลข้อเท็จจริงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญา จึงให้ปกปิดข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้ไว้ด้วย

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ ในส่วนเอกสารคำให้การพยานบุคคลที่เป็นครู และคำให้การพยานบุคคลที่เป็นกรรมการสอบสวนวินัย ในขั้นพนักงานสอบสวน เป็นข้อมูลที่พยานบุคคลดังกล่าวได้ให้การต่อพนักงานสอบสวนตามข้อเท็จจริงที่ตนได้ประสบพบเห็นหรือได้เข้าไปมีส่วนรับรู้รับทราบอย่างหนึ่งอย่างใดเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอันเกี่ยวเนื่องกับพฤติการณ์ในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูรายหนึ่งในโรงเรียนนครสวรรค์ ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๔ ในส่วนเอกสารรายงานการสอบสวนในคดีอาญาที่ ๑๘๓๓/๒๕๖๓ ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๕ ในส่วนเอกสารบันทึกพนักงานสอบสวน บันทึกส่งมอบสำนวนสอบสวน และความเห็นและคำสั่งของพนักงานอัยการ ตั้งแต่อัยการผู้ต๒รวจสำนวน อัยการจังหวัดคดีเยาวชนและครอบครัว อัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ อัยการฝ่าย รองอธิบดีอัยการภาค ๖ และอธิบดีอัยการภาค ๖ ที่ปรากฏอยู่ในแบบ อก. ๔ และแบบ อก. ๒๐ ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๖ ในส่วนเอกสารการส่งสำเนาสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริง และเอกสารที่ส่งมาด้วย ตามหนังสือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๒ ลับ ที่ ศธ ๐๔๒๗๒/๓๗๒ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๓ เอกสารการส่งสำเนาสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริง และสอบสวนวินัย และเอกสารที่ส่งมาด้วย ตามหนังสือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ลับ ที่ ศธ ๐๔๒๗๒/๑๑๔ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ และเอกสารสำเนาคำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์ ที่ ๑/๒๕๖๓ เรื่องลดโทษ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๓ และข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๗ ในส่วนเอกสารบันทึกแจ้งข้อกล่าวหาแก่ผู้ต้องหา หมายเรียกผู้ต้องหา บัญชีสำนวนการสอบสวน คำขอข้อมูลข่าวสารของบิดาผู้ต้องหา และสำเนาคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการ ที่บิดาของผู้ต้องหาขอคัดถ่าย ถึงแม้ว่าข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๔ ในส่วนเอกสารรายงานการสอบสวนในคดีอาญาที่ ๑๘๓๓/๒๕๖๓ ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๕ ในส่วนเอกสารบันทึกพนักงานสอบสวน บันทึกส่งมอบสำนวนสอบสวน และความเห็นและคำสั่งของพนักงานอัยการในแบบ อก. ๔ และแบบ อก. ๒๐ และข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๗ ในส่วนสำเนาคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการ ที่บิดาของผู้ต้องหาขอคัดถ่าย จะมีลักษณะเป็นความเห็นหรือคำแนะนำของหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใดตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และแม้ว่าข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๖ ในส่วนเอกสารการส่งสำเนาสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริง และการสอบสวนวินัย จะเป็นเอกสารที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๒

ได้จัดทำขึ้น และได้กำหนดชั้นความลับของเอกสารไว้ ซึ่งก็ไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ที่จะพิจารณาให้เปิดเผยได้ตามข้อ ๒๔ ของระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า พนักงานอัยการจังหวัดคดีเด็กและเยาวชนครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์มีคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหา ในความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงาน ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๗ และผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์เห็นชอบแล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารย่อมไม่อาจทำให้การพิจารณาสั่งคดีตามกฎหมายของพนักงานอัยการที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ผู้อุทธรณ์เป็นกล่าวหา จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียในข้อมูลข่าวสาร สมควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้ในการปกป้องสิทธิและตรวจสอบว่า การพิจารณาทำความเห็นสั่งไม่ฟ้องคดีของพนักงานอัยการจังหวัดคดีเด็กและเยาวชนครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ อีกทั้งการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใส และตรวจสอบได้ของสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว จึงเห็นควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ ในส่วนเอกสารคำให้การพยานบุคคลที่เป็นครู และคำให้การพยานบุคคลที่เป็นกรรมการสอบสวนวินัยในชั้นพนักงานสอบสวน ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๔ ในส่วนเอกสารรายงานการสอบสวนในคดีอาญาที่ ๑๘๓๓/๒๕๖๓ ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๕ ในส่วนเอกสารบันทึกพนักงานสอบสวน บันทึกส่งมอบสำนวนสอบสวน และความเห็นและคำสั่งของพนักงานอัยการในแบบ อก. ๔ และแบบ อก. ๒๐ ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๖ ในส่วนเอกสารการส่งสำเนาสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริง เอกสารการส่งสำเนาสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริง และสอบสวนวินัย และเอกสารสำเนาคำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์ ที่ ๑/๒๕๖๓ เรื่อง ลดโทษ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๓ และข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๗ ในส่วนเอกสารบันทึกแจ้งข้อกล่าวหาคดีอาญาที่ ๑๘๓๓/๒๕๖๓ หมายเรียกผู้ต้องหา บัญชีสำนวนการสอบสวน คำขอข้อมูลข่าวสารของบิดาผู้ต้องหา และสำเนาคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการ ที่บิดาของผู้ต้องหาขอคัดถ่าย ให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ โดยให้ลบ ตัดทอน หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือข้อมูลข่าวสารในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล ได้แก่ วันเดือนปีเกิด อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา อาชีพ ที่อยู่ ชื่อบิดาและมารดา สถานภาพครอบครัว หมายเลขประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ข้อมูลทะเบียนราษฎร หมายเลขโทรศัพท์ และลายมือชื่อ ของผู้ต้องหา รวมทั้งชื่อ นามสกุล ตำแหน่งสังกัด วันเดือนปีเกิด อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา อาชีพ ที่อยู่ ชื่อบิดาและมารดา สถานภาพครอบครัว หมายเลขประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรที่ปรึกษา ข้อมูลทะเบียนราษฎร หมายเลขโทรศัพท์ และลายมือชื่อของผู้ต้องหา ในฐานะพยานผู้ให้ถ้อยคำในสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริง และการสอบสวนวินัย และของพยานผู้ให้ถ้อยคำรายอื่น และของบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อความใดที่อาจทำให้ทราบได้ว่า พยานผู้ให้ถ้อยคำดังกล่าวเป็นบุคคลใด ซึ่งการ

เปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นอกจากนี้ การเปิดเผยชื่อ นามสกุล หรือข้อความใดที่ทำให้ทราบได้ว่า พยานผู้ให้ถ้อยคำเป็นบุคคลใดจะทำให้พยานผู้ให้ถ้อยคำเกิดความไม่เชื่อมั่นในความปลอดภัยของตนจากการให้ถ้อยคำ และทำให้ต่อไปจะไม่มีผู้ใดกล้าให้ข้อมูลข้อเท็จจริงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญา จึงให้ปกปิดข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้ไว้ด้วย

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ ในส่วนเอกสารคำให้การผู้กล่าวหา ผู้ต้องหา และพยานทุกปาก ในชั้นพนักงานอัยการ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามคำชี้แจงของสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ว่า คำให้การในชั้นพนักงานอัยการไม่มี สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์จึงไม่มีข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้ ไม่ใช่กรณีที่หน่วยงานปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จึงไม่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ที่จะพิจารณา หากผู้อุทธรณ์ไม่เชื่อว่าเป็นความจริง อาจใช้สิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อขอให้ตรวจสอบได้ตามมาตรา ๓๓ ประกอบมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังต่อไปนี้

๑. เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ ในส่วนเอกสารคำให้การผู้ต้องหา คำให้การพยานบุคคล ที่เป็นเด็กและเยาวชน คำให้การพยานบุคคลที่เป็นผู้ปกครองของผู้ต้องหา และคำให้การพยานบุคคลที่เป็นผู้ปกครองของเด็กนักเรียนในชั้นเรียนที่เกิดเหตุ ซึ่งนักเรียนนั้นยังเป็นเยาวชน ในชั้นพนักงานสอบสวน และข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๗ ในส่วนเอกสารคำให้การของผู้ต้องหา ที่บิดาของผู้ต้องหาขอคัดถ่าย ให้ผู้อุทธรณ์ทราบ โดยให้สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ทำการคัดถ่ายสำเนาข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ และข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๗ ในส่วนนี้ ให้ผู้อุทธรณ์เข้าตรวจดูสำเนาที่คัดถ่ายนั้นได้ แต่ไม่ให้สำเนา ทั้งนี้ โดยให้ลบ ตัดทอน หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือข้อมูลข่าวสารในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล ได้แก่ วันเดือนปีเกิด อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา อาชีพ ที่อยู่ ชื่อบิดาและมารดา สถานภาพครอบครัว หมายเลขประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ข้อมูลทะเบียนราษฎร หมายเลขโทรศัพท์ และลายมือชื่อ ของผู้ต้องหา รวมทั้งชื่อ นามสกุล วันเดือนปีเกิด อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา อาชีพ ที่อยู่ ชื่อบิดาและมารดา สถานภาพครอบครัว หมายเลขประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรที่ปรึกษา ข้อมูลทะเบียนราษฎร หมายเลขโทรศัพท์ และลายมือชื่อของพยานผู้ให้ถ้อยคำ ตลอดจนข้อความใดที่อาจทำให้ทราบได้ว่า พยานผู้ให้ถ้อยคำดังกล่าวเป็นบุคคลใด ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก่อนการเปิดเผยด้วย

คำวินิจฉัย ที่ สค ๙๒ /๒๕๖๕

๒. เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ ในส่วนเอกสารคำให้การพยานบุคคลที่เป็นครู และคำให้การพยานบุคคลที่เป็นกรรมการสอบสวนวินัย ในชั้นพนักงานสอบสวน ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๔ ในส่วนเอกสารรายงานการสอบสวนในคดีอาญาที่ ๑๘๓๓/๒๕๖๓ ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๕ ในส่วนเอกสารบันทึกพนักงานสอบสวน บันทึกส่งมอบสำนวนสอบสวน และความเห็นและคำสั่งของพนักงานอัยการในแบบ อก. ๔ และแบบ อก. ๒๐ ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๖ ในส่วนเอกสารการส่งสำเนาสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริง เอกสารการส่งสำเนาสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริง และสอบสวนวินัย และเอกสารสำเนาคำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์ ที่ ๑/๒๕๖๓ เรื่อง ลดโทษ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๓ และข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๗ ในส่วนเอกสารบันทึกแจ้งข้อกล่าวหาคดีอาญาที่ ๑๘๓๓/๒๕๖๓ หมายเรียกผู้ต้องหา บัญชีสำนวนการสอบสวน คำขอข้อมูลข่าวสารของบิดาผู้ต้องหา และสำเนาคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการ ที่บิดาของผู้ต้องหาขอคัดถ่าย ให้ผู้อุทธรณ์ทราบ พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์ โดยให้ลบ ตัดทอน หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือข้อมูลข่าวสารในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล ได้แก่ วันเดือนปีเกิด อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา อาชีพ ที่อยู่ ชื่อบิดาและมารดา สถานภาพครอบครัว หมายเลขประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ข้อมูลทะเบียนราษฎร หมายเลขโทรศัพท์ และลายมือชื่อ ของผู้ต้องหา รวมทั้งชื่อ นามสกุล ตำแหน่งสังกัด วันเดือนปีเกิด อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา อาชีพ ที่อยู่ ชื่อบิดาและมารดา สถานภาพครอบครัว หมายเลขประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรที่ปรึกษา ข้อมูลทะเบียนราษฎร หมายเลขโทรศัพท์ และลายมือชื่อ ของผู้ต้องหา ในฐานะพยานผู้ให้ถ้อยคำในสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริง และสอบสวนวินัย และของพยานผู้ให้ถ้อยคำรายอื่น และของบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อความใดที่อาจทำให้ทราบได้ว่า พยานผู้ให้ถ้อยคำดังกล่าวเป็นบุคคลใด ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

(ศาสตราจารย์พิเศษธงทอง จันทรางศุ) หัวหน้าคณะที่ ๒

(นายพิรุฬ เพียรล้ำเลิศ) กรรมการ

(นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส) กรรมการ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๗๒ /๒๕๖๕

ว่าที่ร้อยตำรวจตรี กรรมการ
(อาพัทธ์ สุขะนันท์)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์
(นายเชิดศักดิ์ เจนวรากุล)

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ วันที่๒๖ มกราคม ๒๕๖๕